

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 3. po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 ct., pocztą 7 ct.
Biuro Redakcyi i Administracyi Ulica Wałowa 1. 29.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł.; kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej*, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct. kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamacye otwarte wolne są od opłaty pocztowej.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Według doniesienia c. k. starosty z Tarnobrzegu z dnia 3. grudnia r. b. zupełnie ustał księgosusz w pogranicznych miejscowościach powiatu sandomirskiego.

Znosi się zatem głoszone pod d. 28. sierpnia b. r. do l 44035 obostrzenie zamknięcia granicy i ustanowiony trzechmiesięczny okrąg zarazy w powiecie tarnobrzekim i mieleckim.

Z c. k. Namiestnictwa
We Lwowie, dnia 9. grudnia 1873.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Lwów, dnia 16. Grudnia.

Oprócz zapowiedzianych w mowie tronowej przedłożeń kościelno-politycznych i podatkowych wniosł minister sprawiedliwości do Rady państwa w styczniu, jak donosi wczorajsza *Presse*, kilka ważnych przedłożeń, z których jedno zawierać będzie zmianę norm o egzekucjach. Projekt ustanowienia trybunału administracyjnego znany już z obrad poprzedniej Rady państwa wejdzie także w styczniu na porządek dzienny w formie zmienionej.

Komisyja budżetowa izby deputowanych rozdzieliła pomiędzy członków swoich reformy o pojedynczych częściach budżetu i zamierza wywiązać się jak najprędzej z swojego zadania. Uchwalenie budżetu na r. 1874 w izbie nie wywoła długiej dyskusyi, gdyż rząd układając preliminarz zastosował się do pozycji zeszłorocznych i starał się w miarę możliwości uwzględnić objawione dawniej życzenia Rady państwa.

Wiadomości o stanie zdrowia Deaka są ciągle niepomyślne o tyle, że sędziwy poseł węgierski będzie zniewolony usunąć się z widowni parlamentarnej jeżeli nie na zawsze to na czas stosunkowo bardzo długi. Dla Węgier wypadek ten jest może zarówno doniosłym jak całe ostatnie przesilenie. Deak byłby w każdym kraju niepospolitą znakomitością parlamentarną a

dla Węgier jest on potężnym filarem całego parlamentaryzmu i państwowej samodzielności. Deak dał światu niezwykły w dziejach przykład, jak wiele zdziałać może patriotyzm jednostki pełen poświęcenia, prostoty i abnegacyi. Utrata takiej potężnej siły jest dla Węgier zwłaszcza w dzisiejszej trudnej chwili klęską narodową w pełnym tego słowa znaczeniu. Nie ma zatem żadnej przesyady w smutnych uwagach i obawach, jakimi przejęte zostało węgierskie dziennikarstwo i cały świat polityczny na wiadomość o tak niepomysłnym zwrocie w słabości wielkiego patrioty.

Jeszcze w przyszłym roku sesye parlamentu niemieckiego i parlamentów państw związkowych będą sobie zawadzać nawzajem. W lutym zbierze się parlament niemiecki ale już dzisiaj przewidzieć można, że do tego czasu parlament pruski nie zdoła się uporać z swoimi czynnościami. Kolizja ta będzie może ostatnią, bo uregulowanie tej sprawy było przedmiotem obrad w kołach kompetentnych już w ubiegłym roku i zapewne obecnie stanowczo dokonaniem zostanie.

„Marszałek Bazaine — pisze *L'Ordre* w wstępnym artykule — skazany został na śmierć i degradację wojskową. Z uwagi na uszanowanie należące się sądom nie mamy ani zamiaru ani prawa oceniać tutaj pobudek i motywów, któremi kierowali się generałowie należący do sądu.... Kapitulacja Metz została właśnie osądzoną! Dobrze! Ale są jeszcze inne kapitulacje z tej strasznej wojny. Pozostał jeszcze Strassburg, Sedan, Paryż, dalej kampania nadloarska, która była tylko szeregiem błędów i odwrótów, wreszcie owa biedna armia wschodnia zgubiona, wydana na pastwę, zdradzona przez Juliusza Favre'a, reprezentanta bandy rewolucjonistów, których haniebny i niekierowny zachód był decydującym powodem wszystkich naszych upokorzeń i wszystkich klęsk naszych!” Można ganić tak namiętny ton organu bonapartystów, można nie zgadzać się na ciężkie zarzuty podniesione w dalszych ustępach artykułu na generała Trochu

i na Gambettę, ale sprawiedliwość każe przyznać, że *L'Ordre* więcej pamiętał o takcie i przyzwoitości, niż organa republikańskie, które wyrok sądu w Trianon powitały szaloną radością i szkalowaniem skazanego. graniczącym w niektórych dziennikach z wyuzdanym cynizmem. Groza wyroku, decydującego o życiu jednego z najwyższych dygnitarzy Francyi, powinna była nawet w prasie republikańskiej stłumić bodaj na chwilę złośliwe wycieczki osobiste. Wszakże nawet prosty zbrodniarz skazany na śmierć obudza litość w każdym sercu szlachetniejszym. Sami sędziowie Bazaina uznali przecież, że ich wyrok jest tylko wynikiem surowości prawa wojskowego, które nie pozwala uwzględnić żadnych nadzwyczajnych okoliczności, i dla tego z własnej inicjatywy wystosowali prośbę o ulaskawienie.

Jeden z poważniejszych włoskich dzienników zapewnia, że mianowanie hr. Paara austriacko-węgierskim ambasadorem przy Stolicy apostolskiej nie wywołało nigdzie niekorzystnych uwag. Wiadomość — pisze ten dziennik — o bliskim przyjeździe hr. Paara do Rzymu nie może nas niepokoić. Nie możemy bowiem robić najmniejszej wymówki rządowi austriacko-węgierskiemu z powodu kroku, który sami chętniebyśmy zrobili, gdyby w Watykanie nastąpił zwrot tylko cokolwiek dla nas pomyślniejszy.

KORRESPONDENCYE.

Wiedeń 14. grudnia. (Korespondencya *Gazety Lwowskiej*.) Zaledwie kilka deputowanych, zebrana po raz pierwszy na podstawie wyborów bezpośrednich rozpoczęła była swe czynności, prasa wiedeńska, jak wiadomo, stawiała parlamentowi austriackiemu „czyli przedlitawskiemu rozmaite horoskopy. Wiele nasłyszeliśmy i nazytaliśmy się rozpraw o „sygnaturze gospodarskiej“ i o „sygnaturze religijnej“, jakie cechować mają tego- i przyszłoroczną sessyę Rady państwa. Jednej „sygnaturze“ stało się zadość wskutek uchwalenia i sankcyi ustawy o kasach zaliczkowych; w interesie pomyślności i rozwoju gospodarskiego monarchii żywo pragniemy, aby ustawa wspomniana uspra-

wiedliwiła oczekiwania jej obrońców. Mniemamy, iż ustawa niejednemu złemu zaradzi, o ile niewątpliwie powstrzyma niejedną firmę handlową od upadku, lecz nie wystarczy na ocalenie targu pieniężnego. Podobnych katastrof, jak spustoszenia na wiedeńskiej giełdzie, nie usuwa się zapomocą ustaw, na to trzeba lat i szczęśliwych kombinacyi finansowych. „Sygnatura“ gospodarska zresztą jeszcze nie znikła; Rada państwa zajmie się po Nowym roku, przy powtórnym zebraniu, wielu ustawami, dotyczącymi reformy ustawodawstwa akcyjnego, koncesyjnego, giełdowego. Te atoli ustawy uchodzą tu za mniej ważne po uchwaleniu 80milionowej pożyczki; opinia publiczna, o ile ona znajduje swój wyraz w dziennikach liberalnych i wiernokonstytucyjnych, stanowiących przeważną większość prasy austriackiej, zwraca się głównie ku drugiej „sygnaturze“, ku gorąco oczekiwanym z jednej a ze wstrętem wspomnianym z drugiej strony ustawom wyznaniowym. W archiwum prezydyalnym Izby niższej spoczywa już interpelacya niemieckiego klubu postępowego, wystosowana do rządu przed kilku tygodniami, a spowodowana ciekawością, kiedy gabinet zamysła przedłożyć ustawy wyznaniowe? Nie wiemy, czy interpelacya ta była na miejscu, zwłaszcza, jeżeli zważymy, że ją postawiono parę dni po mowie tronowej, która zapowiedziała bliskie wniesienie przedłożeń wyznaniowych. Rząd, jak się zdaje, podobnego musiał być zdania, skoro dotąd nie zaspokoił ciekawości interpelantów, a nawet wątpliwym, czy też po otwarciu Rady państwa d. 21. Stycznia zdoła przedłożyć wiadome ustawy, lubo ukazanie się ich w ciągu bieżącej sessyi parlamentarnej nie podlega najmniejszej wątpliwości. Rozumiemy się samo przez się, że nie będą to ustawy, zdolne wywołać lub rozognić walkę między państwem a kościołem na wzór toczącego się w Prusiech boju; oddmienne stosunki znajdują odmiennych ustawodawców. W ogóle pewni jesteśmy, iż treść tych ustaw nie usprawiedliwi rozgłosu, jaki im nadać usiłowano tak ze strony liberalnej, jak konserwatywnej. Będą tu ustawy, mające na celu zapełnienie niektórych braków w prawodawstwie wyznaniowym, ale nie zmierzające bynajmniej do pokrzepienia liberalizmu lub do zadania klęski duchowieństwu. Czyż bowiem ustawa o patronacie, ustawa o seminariach, o studiach teologicznych i t. d. nie może wypaść w duchu zbawiennym dla państwa, a nie koniecznym wrogim dla kościoła, byle tylko taką ustawę pozbawić przyborów, jakimi otaczać je lubi tak upra-

PRZEGLĄD LITERACKI.

Podróż do Wielkopolski i Szlązka. w. r. 1821, z niewydanych dotąd rękopisów Juliana Ursyna Niemcewicza. Poznań, nakładem Ludwika Merzbacha 1873.

Do dawniejszych pamiętników i podróży Niemcewicza przyłączają się dwa niemal współcześnie wydane dzienniki podróży, z których jeden, obejmujący czas od 1804 do 1806 (pisałyśmy o nim przed niewielu dniami) wydał we Lwowie p. Karol Wild — drugi zaś, którego tytuł wypisałyśmy powyżej, poznański księgarz p. Merzbach. Są to widocznie ułamki z większej całości, fragmenta z prowadzonego regularnie podczas wszystkich podróży dyaryusza, zagubionego po większej części dzięki ciągłej tułaczce i zmiennym losom, jakich doznawał poeta.

Niemcewicz zwiedził wiele świata i chętnie pisał o swoich podróżach — niepodobny w tem do wielu braci po lutni, a mianowicie Mickiewicza, który nagabywany przez przyjaciół, aby wrażenia odniesione z podróży rzucał na papier, posłuchał wprawdzie rady, lecz o tyle tylko, że w pugilaresie zanotował kilka wyrazów a między niemi bifsztek i piwo — co miało posłużyć do charakterystyki zwiedzanych wówczas przezeń Niemiec. Dzisiejsze pokolenie piszących nie objawia podobnego wstrętu do opisywania odbytych podróży; jaki taki przejechałszy się w wagonie kolei żelaznej przez jakiś kraj, zobaczwszy w nim pospiesznie kilka miast większych, raczy cierpliwą publiczność jałowemi elukubracjami, w których rozprawa o owym kraju z taką pewnością siebie,

jak gdyby w nim spędził lata całe, jak gdyby znał na wskrós jego społeczne i państwowe urządzenia, jego przeszłość i teraźniejsze zasługi na polu literatury i sztuki. Ażeby zresztą napisać coś takiego, nie potrzeba nawet wyjeżdżać dalej, jak nasz Rej pocziwy; dość posiadać pewną zręczność pisarską i pewien zasób literackiej blagi, a można przy pomocy kilku dzieł i przewodników zagranicznych skleić rzecz wcale poczytną, czego dał świetny przykład mistrz w tego rodzaju piśmiennictwie, głośny swego czasu dr. Tripplin.

Cale innym jest sposób opisywania podróży Niemcewicza — najprzód dla tego, że podróżywał powoli, zatrzymując się przez czas dłuższy w pojedynczych miejscowościach, a dalej, że pisał tylko o tem, co sam widział lub o czem się sam naocznie przekonał a nie dozwalał mu pominać niczego, co by pod jakimkolwiek względem zasługiwało na uwagę.

Charakter tych opisów jest przeważnie historyczny. Od czasu do czasu wciąga wprawdzie autor i inne przedmioty do swoich notatek, daje w nich miejsce uwagom dość różnorodnej treści — ale głównie ma na oku przeszłość i teraźniejszość historyczną miejsc zwiedzanych. Mając jechać w jaką okolicę, starał się ze starych kronik i nowych dzieł poznać o ile możliwości dokładnie jej dzieje, a zebrane w ten sposób wiadomości uzupełniał szczegółami, jakie mu się udało zgromadzić na miejscu, już to z przypatrzenia się tamtejszym zabytkom przeszłości, jak starożytnym zamkom, kościołom, klasztorom i innym gmachom — już też z przejrzenia miejscowych archiwów. O ile pierwsze, zaczerpnięte z drukowanych źródeł, powszechnie znane a przytoczone po większej części w sposób nie dość ścisły i krytyczny, dowodzą dyktantyzmu autora na tem polu i mało pi-

śmiennictwu przynoszą korzyści — o tyle drugie, oparte na wypisach z aktów grodzkich, archiwów klasztornych i t. d. gdyby były ogłoszone drukiem bezpośrednio by napisaniu dziełka, byłyby cennym materiałem do historyczno-topograficznego opisu ziem polskich: obecnie, gdy już kilkadziesiąt lat upływa od czasu ukazania się *Starożytności Polski* Balińskiego i Lipińskiego, mają tylko wartość pamiątki po zasłużonym człowieku. Jakkolwiekbyś wdzięczność się należy wydawcy za podanie ich do rąk czytającego ogółu tak ze względu na wybitne stanowisko zajmowane wśród społeczeństwa przez autora, jak i na to, że wielu z pomiędzy czytelników, którzy z dziełami poważnemi i specjalnemi w tym rodzaju nigdy się nie spotykają, znajdzie w niniejszej książeczce nie mało ciekawych a nieznanych sobie szczegółów, we formie przystępnej i poczytnej.

Niemcewicz przedstawił opisem Szlązka i Wielkopolski, maluje swój przejazd przez Małopolskę — mówi mniej lub więcej obszernie o Rawie, Piotrkowie, Częstochowie — dalej o miastach szlązkich i wielkopolskich, jak Lignicy, Tarnowicach, Gliwicach, Opolu, Brzegu, Wrocławiu — Rawiczu, Bojanowie, Rydzynie, Lesznie, Kościanie, Poznaniu, Środzie, Pyzdrach, Kaliszu, Opatówku, Sieradzu i Łęczycy. Na Szlązku śledzi pilnie za rozwojem handlu i przemysłu — nie zapominając jednak o głównem zadaniu odgrzebywania wspomnień historycznych, przywiązanych do miejscowości, opowiada pokrótce wypadki łączące historię szlązką z dziejami Polski a nawiązując nić historyczną, z wiekami zamierzając starożytności, mówi aż o Markomanach, Karadach i Sarmatach jako o pierwotnych mieszkańcach tej dzielnicy. Podobnie jak w innych większych miastach, w czasie pobytu swego we Wrocławiu, był Niemcewicz na prelekcjach a mianowicie słuchał wykładów profesora Steffensa, rodem z Nor-

wegii. „Prócz filozofii — są słowa autora — daje on antropologią fizyczną. Jestto nauka w nowym wcale pomysle. Pan Steffens mówi o kraju jakim, kreśli najprzód położenie jego, dalej klimat, rośliny, zwierzęta, na koniec ludzi. Mówi właśnie o krainach pod północnym biegunem, wiecznie zawałonych śniegami i lodami, acz z uniesieniem tłumaczy się jasno, dokładnie, wymownie; pan Steffens jest przyjacielem sławnego Schellinga, dziś będącego w Erlangen.“

W ogóle pisze autor o przedmiotach ściśle do rzeczy należących, rzadko tylko od niej odchodząc, jak n. p. w długiej a nieodznaczającej się nowymi myślami dyspacie o pijaństwie, w której przykład Noego i jego nieskromnych córek razi właściwą Niemcewiczowi rubasnością.

Forma opowiadania lubo nie tak szorstka i urywana, jak w niektórych innych pamiętnikowych fragmentach Niemcewicza, widocznie jednak nosi na sobie cechę zaniebdania i gorączkowego pośpiechu. Związawszy luźne notatki, w zaokrągloną do pewnego stopnia całość, z właściwą sobie niecierpliwością odłożył autor tę nową pracę, nie przydojawszy do niej ostatniej ręki, nie wykończwszy należycie. Na artystyczne opracowanie nie stało mu ani czasu ani ochoty; świeża myśl jakaś nie dawała mu zapewne spokoju, do nowych czynów i prac rwał się nieustrudzony umysł.

Natury tak żywe i coraz świeżych wrażeń żądne jak Niemcewicz, zdolne w chwili natężenia, w chwili niezwykłego podniesienia ducha stworzyć arcydzieło — ale gdy ta chwila minie lotem błyskawicy, gdy zapal buchnąwszy z razu jasnym płomieniem, spłonie jak rakiety i zgaśnie — wówczas odzywa się w nich reakcja, budzi się niechęć i odraza do rozpoczętej niedawno pracy tak, że ją albo zupełnie rzucają, albo też kończą pospiesznie, aby jej się pozbyć wreszcie.

wiany i tak bałwochwalczo czczony tutaj „Schlagwort“? Gdyby te dzienniki tutejsze wiedziały, ile szkoda sprawie, której bronią, ciągłym wyzywaniem do walki, tam, gdzie jej nie trzeba, gdzie nikomu nie śni się zaczepiać przeciwnika! Przekonacie się, czy ustawy, o których mowa, nie otrzymują redakcji zgodnej z uwagami naszymi.

W chwili, kiedy opozycja bierna Czechów jest tak bliską przesilenia, śmieszna prawie wydaje się ucieczka mniejszości wiernokonstytucyjnej z sejmu dalmatyckiego. Mniejszość włoska w Dalmacji reprezentuje zaledwie 10tą część ludności słowiańskiej, a mimo to radaby być większością. Tak mianowicie sądzi przewodca p. Lapenna. Zkąd zresztą mniejszość ta rości sobie prawo do przywileju wiernokonstytucyjnego, skoro p. Lubisza, marszałek sejmu dalmackiego i główny reprezentant większości, głosował w marcu b. r. za wyborami bezpośrednimi, przez co dał niezbity dowód swych wiernokonstytucyjnych usposobień.

Ustąpienie p. Deaka z widowni politycznej w Węgrzech, z przyczyny mocno nadwątłego zdrowia, przyspieszy wytworzenie się nowego stronnictwa, złożonego wprawdzie z żywiołów deakistowskich, lecz obejmującego także wielu członków lewicy. W każdym razie starość sędziwego przywódcy, przewodnika, doradcy i mędrca węgierskiego nie jest dodatnim faktem w księdze politycznego kredytu Magyarów.

VIII. Posiedzenie Sejmu Krajowego.

(z dnia 15. grudnia).

Z pomiędzy wniesionych na wczorajszym posiedzeniu sejmowym petycji wymieniamy następujące, jako mające ogólniejsze znaczenie: Petycję towarzystwa muzycznego w Tarnowie o subwencję dla szkoły muzycznej, — filji towarzystwa pedagogicznego w Kołomyi o subwencję dla wyższej szkoły żeńskiej tamże, — Wydziału powiatowego w Brzesku o systemowanie egzekucji za zaległe podatki rządowe — o wyjednanie odpisania podatków z r. bieżącego, o rozpoczęcie z wiosną r. 1874 robót publicznych w celu dostarczenia środków zarobkowania ludności wiejskiej, — zarządu towarzystwa ku niesieniu pomocy chorym akademikom w Wiedniu o wsparcie, — pisarzy dziennych w Wydziale krajowym o podwyższenie płacy, — Potockiego Mieczysława, konserwatora pomników i zabytków narodowych w sprawie archiwum akt ziemskich i grodzkich, — gminy m. Jasła o przyjęcie gimnazjum jasielskiego na etat państwowy.

Gdy przy wyborze jednego członka do komisji budżetowej na sobotnim posiedzeniu skutecznym nikt nie uzyskał absolutnej większości głosów, przeto zarządził ks. Marszałek ścisły wybór między pp. Chrzanowskim a Mecińskim, którzy najwięcej głosów otrzymali.

Przystąpiono do porządku dziennego, na którego pierwszym punkcie była dyskusja specjalna nad sprawozdaniem komisji prawniczej o okręgach trybunałów pierwszej instancji.

Pierwszy los spotkał między innemi *Poemat o czterech porach wieku ludzkiego*, o którym Niemcewicz gdzieindziej tak często wspomina — drugi *Pamiętniki*, wydane w ostatnich czasach przez Żupańskiego, Wilda i Merzbacha.

Z tym materiałem w ręku, jaki zebrał i spisał w ciągu swych częstych pielgrzymek po kraju i obczyźnie ruchliwy poeta — byłby skrzętny i cierpliwy pisarz niemiecki, mniejszego nawet odcień talentu utworzył pełny, systematyczny i wykonany obraz; Niemcewicz zamiast całości porozrzucił okrucy, które zmienny wiatr politycznej zawieruchy zaniósł w różne strony a które dopiero przypadek i zapobiegliwość obcych ludzi podały na ogólny użytek. Ta właściwość charakteru poety odbija się i w innych jego niewątpliwie wartości utworach, którym jednak nie dostaje artystycznego wykończenia, zaokrąglenia i elegancji formy a nie dostaje ich dla tego, że sam Niemcewicz zanadto był żołnierzem, politykiem, obywatelem, zanadto był absorbowany sprawami odnoszącymi się do losów kraju, aby nawet podczas literackiej pracy mógł się zupełnie oderwać od bieżącej chwili i tworzyć z owym olimpijskim spokojem, z owem skupieniem, jakiego w podobnym razie potrzeba.

P. Merzbachowi bylibyśmy za wydanie książeczki niniejszej więcej zobowiązani, gdyby się był postarał o piękniejszy druk i papier a format zastosował do formatu dawniejszych edycji pamiętników Niemcewicza, jak to uczynił p. Wild.

K. K.

Do pierwszego punktu wniosku komisji, który orzeka, że we wszystkich dawniejszych obwodach mają być ustanowione trybunały I. instancji czyni p. Tetmajer poprawkę, aby nadto dodać „i o ile rzeczywista potrzeba wymagać będzie

P. Smolka, jakkolwiek zgadza się z myślą poprzedniego mowcy, stylizuje takową w ten sposób, iż wnosi, ażeby do wniosku komisji dodać tylko słówko „przynajmniej.“ Sprawozdawca i wnioskodawca pan Tetmajer zgadzają się na tę stylizację, poczem Izba uchwała ustęp I., w następującej stylizacji:

I. Liczba trybunałów I. instancji z zupełną kompetencją w sprawach cywilnych i karnych winna być o tyle powiększoną, iżby każdy z dawniejszych obwodów Galicji posiadał przynajmniej jeden trybunał I. instancji.

Przy II. ustępie wywiązała się dłuższa dyskusja. Opiewa on w stylizacji komisji jak następuje:

II. Potrzebnem jest rychło ustanowienie trybunałów I. instancji w Kołomyi, Brzeżanach, Sanoku, Stryju, Wadowicach i Czortkowie, przedewszystkiem zaś, dla zarządzenia w części przynajmniej na głęcej potrzeby, jak najrychlejsze ustanowienie trybunału w Kołomyi dla okręgu z dawnego obwodu Kołomyjskiego utworzyć się mającego.

P. Smolka w obec tego brzmienia wznawia stylizację Wydziału krajowego:

„Pożądaniem jest jak najspieszniejsze przedewszystkiem ustanowienie trybunału I. instancji w Kołomyi.“

Wniosek komisji uważa mowca za przedczesny. Nie ma bowiem nadziei, ażeby wszystkie sądy w tak krótkim czasie zostały zaprowadzone, to też przedewszystkiem powinniśmy się upominać o sąd kołomyjski, co do którego dokładne mamy już daty. Komisja co do innych sądów proponowanych nie miała takich dat, jak co do sądu Kołomyjskiego, mowca tedy uważa wnioski komisji, o ile dotyczą innych sądów za przedczesne. Nadzieja, że rząd w krótkim czasie wprowadzi w życie nową organizację jest teraz bardzo daleką, zwłaszcza, że w najnowszym dopiero czasie zaciągnięto dług 80-milionowy i finanse państwa na to nie zezwalają.

P. Chrzanowski odiera wywody p. Smolki co do zaprowadzenia organizacji nowej. Już bowiem nowa ustawa karna zmusza rząd do pomnożenia sądów. Względem finansów nie powinny również stać na przeszkodzie, ponieważ wiadomą jest rzeczą, że sądy więcej dochodzą, przynoszą, aniżeli kosztują. Mowca radzi przyjąć wnioski komisji.

P. Fruchtmann również przemawia za wnioskami komisji, odpiając zarzut p. Smolki, jakoby komisja nie miała dostatecznych dat pod ręką.

P. Zyblikiewicz popiera wnioski komisji tem, że w razie odrzucenia tych wniosków minister chcąc wprowadzić sądy nie miałby na czem oprzeć swoje żądanie, w razie zaś przyjęcia tychże będzie mógł uzasadnić potrzebę wprowadzenia nowych trybunałów uchwałą sejmu.

P. Hoszard zgadza się z wnioskiem p. Smolki, a względnie Wydziału krajowego, odpiając zarzut uczyniony mu przez sprawozdawcę na poprzednim posiedzeniu, iż postawił się na stanowisku partykularnem. Przemawiając bowiem za wprowadzeniem sądów kolegialnych w Jasle i Bochni miał na oku organizację sądownictwa całego kraju i przemawiał ze stanowiska posta krajowego.

P. Grocholski wnosi odesłanie całej sprawy napowrót do komisji. Oświadcza, że przybywszy później na posiedzenie, nie mógł przemawiać za zmianą art. I., a uważa artykuł ten w tej formie, jak został przyjęty, za nader szkodliwy. Jest bowiem bardzo prawdopodobnem, że jeszcze w tym roku uchwaloną będzie nowa procedura cywilna, w tym razie wszędzie mają być zaprowadzone sądy kolegialne. Gdyby tedy Sejm upominał się tylko o wymienione artykuły I. sądy, to mogłoby w Wiedniu wyzyskać to na niekorzyść kraju i mniemać, że my tylko tych sądów pragniemy.

P. Smolka nadmienia przeciwko p. Zyblikiewiczowi, że to, czego on pragnie, aby poprzeć ministra w organizacji sądownictwa, już wyrażonem jest w I. ustępie.

Za zamknięciem dyskusji przemawiają jeszcze p. Krzeczunowicz, który podobnie jak p. Smolka, zwraca się przeciw argumentom p. Zyblikiewicza, dalej p. Zyblikiewicz przeciw p. Grocholskiemu, a w końcu p. Antoniewicz również przeciw wnioskowi p. Grocholskiego.

Po przemowie sprawozdawcy uchwała Izba, jak powyżej, ustęp II. według wniosku komisji.

Przy dyskusji nad trzecim ustępem zabiera głos p. Smolka. Ustęp ten opiewa: III. Zaokrąglenie okręgów trybunałów I. instancji w Galicji, przeprowadzić wypadało dopiero po ustanowieniu trybunałów w ustępie II. wymienionych.

Nie zgadzając się z zasadą w tym wniosku komisji wypowiedzianą, utrzymuje mowca wniosek Wydziału krajowego specjalizujący powiaty, które miałyby być do trybunału kołomyjskiego, a względnie stanisławowskiego rozdzielone.

P. Krzeczunowicz z stawiatu zapowiedzianą w ogólnej dyskusji poprawkę względem przydziału niektórych powiatów obwodu stryjskiego do trybunału stanisławowskiego. Poprzedzając pp. Spiawińskiego i Kamińskiego przyjęto jednakże ustęp III. według wniosków komisji. Ustęp czwarty przyjęto bez dyskusji. Opiewa on jak następuje:

IV. Przed utworzeniem trybunałów I. instancji dla każdego z dawnych obwodów niezbędnem jest pomnożenie etatu sądów przy istniejących trybunałach.

Ustęp V. opiewa: „Pożądaniem jest najspieszniejsze wprowadzenie reformy postępowania sądowego w sprawach cywilnych.

P. Jasiński Aleksander wnosi dodatek: „mianowicie także wprowadzenie sądów pokoju.“ Wniosek ten jednak się nie utrzymał i przyjęto tak V. jakoteż VI. i VII. ustęp według wniosku komisji bez dyskusji.

VI. Ustanowienie w Brodach przy obecnej organizacji sądów jakiegokolwiek sądu kolegiального nie jest wskazane.

VII. Wydział krajowy porozumie się najrychlej z c.k. władzami i reprezentacjami powiatowymi w sprawie ustanowienia innych trybunałów w zachodniej Galicji.

Po uchwaleniu wszystkich wniosków zabiera głos p. Madejski. Podniesioną tu została obawa, ażeby tej uchwały sejmowej nie chciano stosować do przyszłej organizacji sądownictwa. Wprawdzie dyskusja wskazuje, że Sejm miał na oku jedynie teraźniejszą organizację, aby jednak usunąć wszelką wątpliwość proponuje mowca powzięcie następującej rezolucji.

„Zdania wyrażone w ustępie I. i II. odnoszą się li tylko do dzisiejszego stanu rzeczy, nie mają zaś bynajmniej na względzie przyszłej organizacji sądownictwa. Sejm wypowiada życzenie, by wymienione tamże sądy kolegialne jeszcze przed ową przyszłą organizacją zaprowadzone były.“ Tę rezolucję bez dyskusji Sejm uchwała.

Z porządku dziennego nastąpiło sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie pokrycia tutejszego szpitalu ogniotrwałym materiałem, które odesłano do komisji budżetowej, dalej sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie ugody z gminą m. Lwowa o szpital powszechny, który odesłano do komisji administracyjnej, uchwalając zarazem wzmocnić takową dwoma członkami.

Przy końcu posiedzenia głosowano na wybór jednego członka komisji budżetowej.

Przyszłe posiedzenie dziś o godzinie 11.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Austria - Węgry. W skutek rokowań zawianych między dworem wiedeńskim a petersburskim, zapowiedzianą została, jak donosi wiedeński korespondent *Bohemii*, podróż Najjaśniejszego Pana do stolicy Rosji w połowie lutego. Ponieważ tedy termin jest jeszcze tak odległy, a podróż ma mieć charakter prywatny, więc wnosić należy, że bezzasadni są wiadomości dziennikarskie o szczegółach wrzeczono już ułożonych w kołach kompetentnych.

— Niepotwierdza się wiadomość jednego z wiedeńskich dzienników, jakoby ze strony tureckiej strzelano na parowiec austriacki na Dunaju, przyczem miał zginąć jeden człowiek z służby okrętowej. O wypadku takim otrzymałaby najpierw wiadomość dyrekcyja towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju. A faktem jest, że wiadomości takiej nie otrzymały ani dyrekcyja ani rząd.

— Wiedeński korespondent *Bohemii* dostrzega, że wkrótce rząd austriacki będzie zniwolonny zająć się kwestyą nazwania starokatolickiego biskupa Reinkensa. Starokatolicy austriaccy zamierzają udać się wprost do rządu w tej sprawie, gdyż usiłowania podjęte w drodze dyplomatycznej nie powiodły się.

Niemcy. Rząd pruski zażądał od kandydatów na biskupstwo fuldajskie oświadczenia, czy w przyszłości złożą się mającej, zobowiązać się do posłuszeństwa ustawom państwowym. Odpowiedź będzie prawdopodobnie przecząca, a rząd w takim razie wstrzyma się z obsadzeniem wakującej posady biskupiej.

— Niemiecka rada związkowa przyjęła 12. b. m. wniosek Laskera, by prawo cywilne należało do kompetencji ustawodawstwa państwowego. Odkąd Bawaria i Wirttembergia ustąpiły ze stanowiska separatystycznego, uchwała ta była do przewidzenia.

Wybory do parlamentu niemieckiego w Alzacji i Lotaryngii odbyć się mają przy końcu stycznia albo w pierwszych dniach lutego 1874. Zabrano kraje wybierają 15. deputowanych.

Francya. Dziennik *Gaulois* zamieścił następujący artykuł.

Jak przyjął Bazaine straszną nowinę?

Po zamknięciu rozpraw usunął się do swoich komnat, dokąd za nim pospieszili członkowie rodziny, marszałkowa, brat, dwóch siostrzeńców, ich młode żony, kapitanowie Gudin i Mournay-Soult, pułkownik Magnan, p. Bouillet, pani Asselin, i kilku wiernych, wszystkich razem piętnastu.

W czasie czterogodziennych narad gawędził swobodnie, jak gdyby nie chodziło o jego głowę, podczas gdy boleść i trwoga przemawiały wszystkich tych dzielnych przyjaciół zgromadzonych naokoło niego.

Po chwili marszałkowa Bazaine, której ten widok rozdzierał serce, wyszła z salonu w towarzystwie pani Lachaud i pułkownika Luccioni i udała się do kaplicy na modlitwę. Pułkownik Villette, będący wzniosem uosobieniem poświęcenia, czekał na galerii łączącej Grand Trianon z Tranon sous Bois chcąc przynieść pierwsze nowiny.

Tam to o godzinie ósmej znalazł go Georges Lachaud, udający się do marszałka dla przygotowania go na odwiedzin generała Pourcet.

— No! — zawołał pułkownik głosem wzruszonym — czyż go uznano za niewinnego?

Georges Lachaud nie odpowiadając uczynił gest rozpaczny, poczem wszedł na schody prowadzące do komnat marszałka w towarzystwie nieszczęśliwego pułkownika Villette, który niemal był obłąkanym.

Na odgłos otwierających się drzwi marszałek rozmawiający ze swem otoczeniem, zbliżył się do młodego obrońcy, a widząc jego przynięcioną postać, zrozumiał natychmiast sytuację.

— Skazali mnie więc na śmierć? rzekł po prostu ściskając rękę Lachauda, lubo ten nie wyrzekł ani słowa, a odebrawszy w odpowiedzi znaczące milczenie:

— Jaką większością? zapytał.

— Jednomyślnie! odparł ponurym głosem słynny obrońca.

— Al! wyrzekł marszałek i ograniczył się na tej uwadze, podjął jak gdyby nie się nie stało, przerwał rozmowę.

Wszyscy zalali się łzami; sam tylko skazany miał powierzchowność zimną i obojętną.

W tej właśnie chwili wszedł pułkownik Villette do salonu. Postąpił krokiem ku temu, którego się stał niewolnikiem od ośmiastu miesięcy. Lecz gdy spieszył uściśnąć dłoń jego, opuściły go siły i upadł z łoskotem na ziemię.

Gdy się zebrano około niego, marszałek chcąc ukryć wzruszenie, poszedł do sąsiedniego pokoju, gdzie wypoczywał Lachaud.

Pośród tej rozdzierającej serce sceny przybył komendant Guioth, adjutant księcia d'Aumale. Obecność jego — czyż dodawać potrzeba — wywołała przykrą sensację. P. Guioth, sam bardzo wzruszony, przyniósł panu Lachaud list prezydenta pierwszej rady wojennej, który go prosił, aby się udał natychmiast do sali obrad.

P. Lachaud pospieszwszy za nim, znalazł zebranych sędziów a księżę d'Aumale okazując należne względy człowiekowi, który dowiódł tak potężnej aczkolwiek tak bezwzględnej wymowy, dał mu do czytania prośbę o ulaskawienie, opatrzoną podpisami wszystkich członków rady.

Znakomity adwokat oświadczył po prostu, że doniesie o tem marszałkowi Bazainowi i skłoniwszy się radzie, wyszedł.

Przewidywano to od dawna: księżę d'Aumale zwierzył się z tem księżniczce Elizie Trubeckoj.

— Będziemy sprawiedliwymi, lecz łagodnymi — rzekł był książę generał.

Sprawiedliwymi, wskazując obłąkowanego na karę śmierci, łagodnymi i ulaskawiając go jednomyślnie! Nie można wyjaśnić inaczej zwierzenia się prezydenta pierwszej rady wojennej wobec tej cudzoziemki.

Wczorajem generał Pourcet kazał poprosić p. Lachaud. P. L. kazał odpowiedzieć, że nie może się zgodzić na wniosek specjalnego komisarza rządowego.

— Prośba, którą sędziowie wojenni w Trianon po wydaniu wyroku na Bazaina, wystosowali do prezydenta Republiki brźmi w streszczeniu: „Rola sprawiedliwości dziś skończona; rozpoczyna się dzieło ludzkości. Zasądzenie było niestety nie do uniknięcia. Jednomyślnie, z jaką wydano wyrok, wystarczy aby dowieść tego. Czy egzekucja jest konieczną? Nie! a to z następujących powodów: Ustawa wojskowa jest nieublagana; sędziowie musieli ją zastosować. Nie mogli i nie wolno im było liczyć się z wyjątkowymi okolicznościami, wśród których toczył się proces. Naczelnik państwa może w chwili w której jest do tego powołany, zrobić lub nie zrobić użytku ze swego prawa łaski. Może on uwzględnić długi czas, jaki upłynął od wypadków, które dały powód do zasądzenia; może on uwzględnić owe wielkie usługi oddane państwu, które księżę d'Aumale wyliczyć kazał na początku procesu, aby dawniejsze zasługi Bazaina dziś za nim

przemawiały; może on wreszcie uwzględnić owo zamieszanie, jakie nieszczęśny rok 1870 wywołał w umysłach skutkiem klęsk wojskowych i politycznego bezładu. Wolno mu zastanowić się, czy moralnie katusze tego długiego procesu, czy utrata świetnej kariery wojskowej nie jest dostateczną karą za owe słabości, których usprawiedliwiać nie myślimy, które jednak nie są jedynymi w tej nieszczęśnej wojnie. Nikt kwestyi tej lepiej rozwiązać nie potrafi, jak terazniejszy naczelnik państwa, rozwiąże on ją bowiem nie własnym sumieniem.

Oto główne punkta podania siedmiu sędziów, z którego niewątpliwie wynika, że oni wcale nie podzielały zdania Pourceta, jakoby Bazaine był zdrajcą.

Anglia. Stronnictwo liberalne w Anglii poniosło nową porażkę. W mieście Exeter, gdzie dotąd zawsze wybierano kandydata liberalnego, zwyciężył przy ostatnich wyborach konserwatysta Mills 2346 głosami przeciw 2025 które otrzymał kandydat rządowy Watkin Porzka to tem dotkliwsza, ponieważ Exeter, najznacześniejsze miasto w zachodniej części Anglii, uważano dotychczas jako stanowczo liberalne.

Niedawno rozpuszczono pogłoskę, że rząd perski zerwał umowę z hr. Reutem, ponieważ tenże nie rozpoczął budowy kolei w terminie oznaczonym. Ze strony kompetentnej zaprzeczają obecnie tej pogłosce, że hr. Reuter wypełnił punktualnie swe zobowiązania wobec rządu perskiego i wzbrania się jedynie przystać na pewne modyfikacje koncesyi, które mu ze strony perskiej zaproponowano. Wyjaśnienie to wskazuje w każdym razie, że Persya zaczyna „szczęśliwemu baronowi” robić trudności, które bodaj czy nie doprowadzą do zerwania kontraktu.

— Donoszą z Cap Coast Castle (Gwinei) że stan zdrowia na flocie jest zły. Dowódca Wolsey ma się lepiej. Budowa kolei żelaznej napotyka wielkie trudności.

Proces Bazaina'a.

Obróńca przechodzi potem na rok 1870. „Wojnę wypowiedziano; kraj jej się domagał. Czy przypadkiem zapomniano, iż poczynszy od roku 1866 opozycja zaczęła rządy, dla czego się nie oparł Sądowi? Naczelnik państwa porwany był ogólnym prądem opinii. Marszałkowi Bazaine oddano pod naczelne dowództwo trzy korpusy. Rząd nie nie orzekł o Forbach; w sprawozdaniu była o tem mowa; zarzuty czynione w niem marszałkowi są całkiem niesprawiedliwe. Zarzucają mu, że podwładnych sobie jenerałów zawiódł. Wszelako świadectwa wszystkich jenerałów, nawet jenerała Frossard, który tam dowodził, zaprzeczają temu. Marszałek Bazaine dnia 12. został mianowany naczelnym wodzem armii nadreńskiej. Rząd mówi, że chciał on zyskać władzę, chwycił się środków, by ją otrzymać, a to przez nacisk na rząd. Obróńca zacytował przytem świadectwo marszałka Lebeouf, które orzeka, że Bazaine początkowo nie chciał przyjąć naczelnego dowództwa, i dopiero uległ żądaniom cesarza. — Obróńca mówi następnie o sprawie p. Kératry, który, jak wiadomo, oskarżył marszałka Bazaine, iż wywierał nacisk na opozycję w ciele prawodawczym, ażeby otrzymać naczelną dowództwo, i twierdził, że pani marszałkowa do niego przysłała, oświadczając mu, że ma jej zażądać uwolnienia ze służby, jeżeli nie otrzyma naczelnego dowództwa. Obróńca protestuje przeciw tym twierdzeniom. Opinia publiczna przeznaczyła marszałkowi Bazaine naczelną dowództwo, a cesarz miał do niego zaufanie. Obróńca przypomina, iż od p. Kératry, jako od żołnierza i szlachcica, innego spodziewano się postępowania, jak opowiadania ministrowi wojny wobec p. Jules Favre kłamstw, którym tenże zaprzeczył. Przytacza także list bratniego Palikao, który zeznania Kératry nazywa po prostu kłamstwem. Obróńca dodaje: „Minister z pewnością nie byłby zapomnieli o tem, gdyby mu p. Kératry był powiedział, że marszałek Bazaine wystąpi ze służby, jeżeli nie otrzyma naczelnego dowództwa, gdyż takie postępowanie byłoby z jego strony rodzajem buntu.“ Obróńca mówi dalej o nazajutrz po kapitulacji: „Wiadomo, jakie wówczas było położenie sprawy. Gambetta wysłał depeszę, w której powiedziano, iż przeciwko zapadłej uchwale nikt nie ma nic do mówienia. Tak zawsze mówią dyktatorowie“, dodał, śmiejąc się p. Lachaud. Tenże odczytuje oświadczenia, które marszałek Bazaine przesał rządowi obrony narodowej, i przytacza depeszę z Berlina do noszącą marszałkowi, iż żadne listy nie nadeszły. Odczytuje dalej list jen. Trochu (Tours. 21. października 1870), w którym się tenże oburza na oszczerstwa miotane przeciw marszałkowi. Następnie odczytuje dwa listy marszałka Bazaine do pana Thiers, w których pierwszy domaga się zwolnienia na siebie sądu. Obróńca przytacza następnie

list marszałka Canrobert (Stuttgart, 19. grudnia 1871), w którym tenże protestuje przeciwko oszczerstwom miotanym przeciw marszałkowi Bazaine. Oszczerstwa najbezpieczniejsze wszelako przemogły i czele stawiały czoło. Wystąpiło dwóch oficerów: były major, dziś pułkownik de Villenoisy i pułkownik d'Andlau, którzy na siebie przyjęli rolę oszczerców. W kilku słowach chce objaśnić obrońca ich sposób postępowania i dla tego odczytuje ich listy do zagranicznych dzienników. „Cóż panowie powiecie o oficerze, oficerze służbowym cesarza, zarzuconym jego względami? Cóż panowie powiecie o takiego oficera wezwaniu do sprysiężenia i postawionej przez niego doktrynie, że jenerałowie winni iść pod topór? Pan Andlau utrzymywał, że dokumenty takie były tylko listami prywatnymi — tak jednakże nie pisze się, występując w pismach publicznych przed publicznością.“ Mówi dalej obrońca o książce p. Andlau, traktującej o armii nadreńskiej. Marszałek Bazaine natychmiast po otrzymaniu tych dokumentów (książki) reklamował u ówczesnego ministra wojny p. Cissey, ten mu wszelako odpowiedział, iż autorowie tych listów i książek zachowali dotąd najściślejsze incognito. Obróńca ostro występuje przeciw pułkownikowi Villenoisy, będącemu wówczas professorem przy szkole artylerji w Metz. „O całej sprawie nie miał najmniejszego pojęcia, jednakże przesał Zgromadzeniu narodowemu petycję, w której się domagał, by przeciwko marszałkowi Bazaine wytoczono akt oskarżenia. Wedle niego marszałek Bazaine nie powinien był działać podług pismienich wskazań cesarza, lecz wedle własnego widzenia rzeczy. Napoleon I. już był powiedział, iż jenerał komenderujący, będący ślepo posłusznym rozkazom, chociażby pochodzącym od panującego, popełnia zbrodnię.“ Obróńca rozbiera dalej kwestję mostów i gościńców, i dowodzi, iż marszałek Bazaine nakreślił ogólny kierunek marszu marszałka Mac-Mahona, że stosowne szczegółowe rozporządzenia wydać co do tego punktu było zadaniem sztabu jenerała. — Co do bitew sierpniowych, obrońca utrzymuje, iż twierdził, jakoby marszałek chciał za nie odpowiedzialnymi uczynić swych jenerałów, czemu marszałek wbrew zaprzeczył. Przy tej okoliczności obrońca najuroczyściej protestuje przeciw wyrażeniu tchórzostwo, którem rząd w swem rekwizytorjum marszałka obrzucił. Z zapałem podnosi zasługi podkomendnych jenerałów i równocześnie chce się oprzeć na ich świadectwie. Protestuje mianowicie z tego powodu przeciw wyrażeniu tchórzostwo, ponieważ obecny proces toczy się nie tylko w obec Francji, lecz w obec całego świata.

Następnie mówi obrońca znowu o bitwach sierpniowych.

(Rozprawa z dnia 8. Grudnia)

Napływ publiczności dziś jeszcze większy niż wczoraj. Po otwarciu posiedzenia zabiera głos obrońca p. Lachaud i rozpoczyna rzecz swą od wycieczki, którą 26. Sierpnia zamierzano uczynić i zapytuje, czy depesza marszałka Mac-Mahona spowodowała Bazaina do tej wycieczki, czy też wypadła ją uczynić bez względu na ową depeszę. Dalej zastanawia się Lachaud nad planem ogólnym który zdaniem jego, polegał na tem aby Mac-Mahon maszerował do Stenay i uderzył na armię księcia następcy saskiego zanim następcą tronu pruski z nim połączyć się zdoła.

Obróńca wymienia tu rozmaite depesze które krążyły pomiędzy marszałkami Mac-Mahonem i Bazainem. Według aktu oskarżenia miała depesza marszałka Mac-Mahona z dnia 19. Sierpnia, w której tenże donosił, że udaje się w pochód ku północy, zniwolić naczelnego wodza armii nadreńskiej do wyruszenia pod Metz. Lecz nie ta tylko była przyczyna, która spowodowała Mac-Mahona do tego, co uczynił, gdyż telegrafował on dnia 22, zanim odebrał depeszę od marszałka Bazaine do ministra wojny, że uda się w pochód ku wschodowi. Tu obrońca przytacza depeszę marszałka Mac-Mahona z dn. 22. w której donosi Bazainowi, że mu przybędzie z pomocą. Depesza ta, powiada obrońca, zajmuje nas obecnie. Akt oskarżenia opiewa, że marszałek Bazaine otrzymał ją dnia 23 i że przeto na 26. zarządził wycieczkę. Twierdzenie to oparto na zeznaniach pułkownika Lewal. Pan Lachaud utrzymuje, iż to jest niepodobnem i twierdzi, że pułkownik Lewal musiał się mylić i wziąć 26. za 31. Marszałek nie mógł depeszy z dnia 22. natychmiast przeczytać pułkownikowi skoro tylko nadeszła, ponieważ była ona szyfrowana. Dowodzi on tego kilku dokumentami i dodaje, że depesza którą marszałek mógł przeczytać pułkownikowi Lewal natychmiast, była tą, którą otrzymał dnia 29. i która pochodziła od jenerała Ducrot, donoszącego o przybyciu armii chałońskiej do Stenay. Na udowodnienie, że twierdzenie jego jest uzasadnionem, odczytuje obrońca ustęp z zeznań pułkownika Lewal przed komisją śledczą złożonych. Tam odczytano temuż depeszę marszałka Mac-Mahona z dn. 22. Nie przypominał on sobie już dobrze

całej tej sprawy, ale zdawało mu się, że w depeszy, którą mu czytał marszałek Bazaine mowa była o Stenay, co jasno dowodzi, że pułkownik Lewal zawiadomiony został o treści depeszy, którą marszałek Bazaine otrzymał dnia 29. od jenerała Ducrot.

„Któż przyniósł depeszę dnia 23? — mówi pan Lachaud dalej. Wystarczyło najzupełniej, ażeby ktokolwiekby napisał był do sprawozdawcy, aby stać się jego pomocnikiem. Nie znalazł on jednak żadnego świadka, któryby był udowodnił, że dn. 23 przyniesiono do Metz depeszę. Należało jednakże koniecznie obstawać przy potwarzy, jakoby marszałek Bazaine nie pospieszył na pomoc swojemu podwódcy, skoro się o przybyciu tegoż dowiedział. Dnia 23. nie widziano nigdzie w Metz ani jednego posłańca. Co się zaś tyczy jednego świadka w tej sprawie, ten zapamiętał sobie wyraźnie wyraz Stenay którego przecież w depeszy marszałka Mac-Mahona nie było.

O całej zaś tej sprawie mówił on tylko do pułkownika Andlau, zresztą do nikogo. Dopiero w niewoli zakomunikował ją także majorowi Samuel. W dwa albo trzy tygodnie mówił o sprawie tej do marszałka Canrobert, który jednak zbył go oświadczeniem, iż wierzyć temu nie może. Z kolei cytuję obrońca zeznania marszałka Canrobert o jego rozmowie z marszałkiem Bazaine, którego o sprawę tę w Kassel pytał i który mu najspokojniej odpowiedział, że w całej tej opowieści niemasz i słowa prawdy. Teraz zaś powiadają, że nie była to depesza do Mac-Mahona. Oskarzenie nie przyzna się nigdy do klęski poniesionej. Powiada ono teraz, że to inna była depesza, która miała przynieść wiadomość, że armia Mac-Mahona ruszy w pochód ku południowi. Komisarz rządowy stawia mnóstwo przypuszczeń, które nie mają żadnego uzasadnienia. Dla wszystkich ludzi bestronnych rzecz ta obecnie jest zupełnie wyjaśniona. W procesie tym jest pełno tajemnic, których zbadać niepodobna. Depesza marszałka Bazainea dnia 20 miała wszystkiemu zapobiedz.

Można było zapobiedz klęsce pod Sedanem. Ale rozkaz marszałka Bazaine'a do podwładnego mu dowódcy nie doszedł ręk tegoż. Dnia 20. minister wojny podwładnym był marszałka, kiedy tenże donosił marszałkowi Mac-Mahonowi: „zająłem pozycję pod Metz. Prusacy zbierają się coraz liczniej, pomaszeruję zawsze ku północy i zawiadomię pana, kiedy to będę mógł uskutecznić, nie narażając na straty mej armii.“ Gdyby marszałek Mac-Mahon był otrzymał tę depeszę nie byłby odmaszerował. Prezydent sądu wojennego zaważwał prezesa sądu wersalskiego aby prezydenta rzeczypospolitej — nie powiem przesłuchał — wyraz ten byłby nie stosownym, ale żeby od prezydenta rzeczypospolitej zasięgnął odnośnych sprostowań. Marszałek Mac-Mahon powiedział, iż sobie nie przypomina, żeby depeszę tę był odebrał. Cóż tedy zaszło? Nie wiecie panowie, ale powiadacie, że depesza ta doszła jednak i macie słusność. Tu obrońca opowiada dzieje owej depeszy. Powiada, jak depeszę tę wysłał marszałek Bazaine do Thionville, z kąd takowa przez dwóch agentów policyjnych odstawioną została do pułkownika Stoffel.

W głównej kwaterze marszałka Mac-Mahona, gdzie znajdował się także pułkownik Stoffel, powinna była depesza ta stać dnia 22. Któż ją odebrał? Nikt, powtarzam nikt. Pułkownik Stoffel powiada, że jej nie odebrał. Bardzo to łatwo kogoś posadzić. Sprawozdawca powiedział, że pułkownik szedł za pewnym rozkazem. Jeśli pułkownik Stoffel czynił to rzeczywiście, to mógł on otrzymać rozkaz ten jedynie od cesarza albo od marszałka Mac-Mahona. Na posiedzeniu, na którym sprawę tę wytoczono, przyszło do scen gwałtownych. Zarzucono pułkownikowi Stoffel brak pamięci, ale jeśli zarzut ten jemu uczyniono, należało go także innym zrobić. Lubimy przecież wykonywać sprawiedliwość w kraju naszym. Jestem ja niezbyt dalekim od wykrycia tajemnicy, ale tu się na teraz zatrzymam. Oryginał depeszy z dnia 20. odniesione zostały przez agentów policyjnych do pułkownika d'Absac, tenże przejrzał depeszę i powiedział: „wiemy już o tem od dni dwóch.“ Nazajutrz, to jest dnia 26. oddali agenci depesze te pułkownikowi Stoffel, który twierdzi, że depesze tych nie przeglądał, podczas gdy agenci twierdzą przeciwnie, że pułkownik także powiedział, iż depesze te już zna. Komuż tu wierzyć teraz, czy cnym panom oficerom, czy też agentom policyjnym, którzy także są ludźmi honorowymi? Dość, że depeszy, która uratowała Francję, — nikt nie widział. Dodam jeszcze, że największą wyrządza się niesprawiedliwość marszałkowi Bazaine, jeśli jego się czyni odpowiedzialnym za klęskę pod Sedanem, i że niesłusznie postąpiono sobie z pułkownikiem Stoffel. Nie zaczepiam nikogo, zaznaczam tylko fakta.

Obróńca przechodzi następnie do depeszy, którą dnia 17go września doręczył marszałkowi Mac-Mahon świadek Hulme. Depesza ta mająca rzekomo pochodzić od marszałka Bazaine, przez niego jednakże

nie była podpisana, opiewała, jak wiadomo, że armia reńska z łatwością przełamać może szeregi nieprzyjacielskie, i że oczekuje marszałka Mac-Mahon. Prokurator pan Allemand dostawił depeszę tę do Sedanu. Była ona otwartą, lecz jej nie czytał. — Jenerał Beurnmann wcale tej depeszy sobie nie przypomniał a pułkownik Melchior d'Arc — obaj byli komendantami Sedanu — dopiero później przypomnieli sobie, że nadeszła jakaś depesza, której treści jednak nie pamiętali. Posłaniec Hulme powiada, że widział dwa razy marszałka Mac-Mahona, zatrzymał on jednak depeszę przy sobie i spalił ją później z bojaźni przed Prusakami. Sam marszałek Mac-Mahon nic o tej depeszy nie wie. Skonfrontowany z świadkiem Hulme, pozostaje przy zdaniu swoim, a świadka nie poznaje dla tego jak mówią, że tenże ogolił sobie brodę. Jakież z tego wszystkiego wyprowadzić wniosek? Oto ten chyba, że bardzo trudno dobrać się do prawdy.

KRONIKA.

* **Konfiskata.** Lwowska c. k. prokuratorja państwa skonfiskowała wczoraj Nr. 42 czasopisma *Szczutek*, z dnia 13. grudnia b. r.

○ **P. Antoni Ursprung** dyrektor ruchu kolei żelaznej Karola Ludwika powrócił do Lwowa z Wiednia, gdzie bawił tylko dobie.

□ **Z powodu ogromnego wzrostu handlu zbożowego** nadszedł wczoraj z Monachium do Lwowa transport 90 próżnych wagonów ciężarowych król. bawarskiej kolei żelaznej.

Komissya wyborcza lwowskiej izby handlowej podaje do wiadomości, że wybór jednego rzeczywistego członka dla tej Izby ze stanu przemysłowego, stanisławowskiego okręgu wyborczego odbędzie się we Lwowie w biurze Izby dnia 29. grudnia b. r. od godz. 9. do 12. w południe.

* **Nowe stowarzyszenie.** W mieście naszym zawiązało się w tych dniach literackie stowarzyszenie imienia „Szewczenki“ w celu podniesienia literatury ruskiej. Stowarzyszenie to posiadać będzie własną drukarnię.

— **Sanna ścieżka** się znów poczęła od wczoraj południa. Tym razem może już dłużej wytrzyma zaspokajając licznych amatorów kuligowych przejażdżek.

— **Ruch przedświąteczny** już w o czy uderzać zaczyna na ulicach naszego miasta, zwłaszcza zaś na targowicach i w magazynach kupieckich. Sklepy galanteryjne wystąpiły z wielkim wyborem przedmiotów stosownych na Gwiazdkę. Przypominamy przy tej sposobności Lwowianom a mianowicie też znanym z gorliwości gdzie chodzi o cel dobroczynny paniom naszym, bazar urządzony w gmachu Ossolińskich na korzyść ubogich, na „gwiazdkę“ tym którzy mniej radośnie niż my mieć będziemy święta.

— **Przedstawienie amatorskie** na rzecz Czytelnii akademickiej, zapowiedziane na czwartek wypaść powinno bardzo dobrze, próby bowiem odbywają się z wielką sumiennością pod reżyserją p. Woleńskiego. Monodramat Adama Pajgerta „Ostatni monolog Hanibala“ wygłoszony będzie w kostiumie.

† **Ludwik Brzozowski** znany poeta, którego utwory drukował w swoim czasie *Dziennik literacki*, oraz wszystkie prawie czasopisma literackie lat ostatnich, jak donosi korespondent *Dziennika Poznańskiego* z Paryża, otrul się tamże d. 10. b. m. Przyczyną samobójstwa była melancholia. S. p. Brzozowski urodził się w r. 1833, kształcił się w Warszawie, oraz w Heidelbergu, Karlsruhe i Paryżu.

* **Zgubione pieniądze.** Porucznik tułtejszego pułku artylerji p. Voelkel zgubił wczoraj wieczór w ulicy Grodeckiej koło kamienicy p. Penziasa czerwoną skórzaną portmonetkę z 10 złr. — Tegoż samego dnia rano między godz. 8. a 9. zgubił p. Leon Weishaus pulares w którym znajdowały się oprócz 3 złr. także paszport, weksel na 182 złr. i inne ważne udatki.

* **Przytrzymanie złodzieja.** Wczoraj rano schwytano w kamienicy pod l. 19 przy ulicy Wulowej dobywającego się do piwnicy złodzieja Teodora Szeremetę. Sprawdzony do policyi tłumaczył się, że chciał się przespaciać tylko koło piwnicy, a skobel od kłódki przypadkowo ze drzwi odpadł.

* **Nocna burda.** Tej nocy o godz. 1½ do 2. słyszano w ulicy Kaźmierzowskiej gwałtowne wołanie o pomoc. Patrol policyjny pospieszywszy na miejsce, z kąd go głos o pomoc dochodził, zastał tam niejakiego Samuela Spiegela, izraelitę, który powalonego na ziemię czeladnika szwajskiego Klemensa Iszczaka z ulicy Węlskiej kijem okładał. Spiegela przyaresztowano. Powodem bójki była sprzeczka, jaka między obydwojma zaszła poprzednio w szynku.

* **Aresztowano** wczoraj włóściankę Maryę Bielkę za kradzież chustki z wystawy sklepu pod l. 32 przy ulicy Krakowskiej; Sanla Weinera za obrazę straży policyjnej; Annę Tomazę sługę za kradzież chustki i płaszcza z kuchni otwartej pod l. 41 w rynku; dorożkarza l. 179 za szybką i nieostrożną jazdę na placu Halickim i wyrobnicę Anastazję Semistę

za powrót do Lwowa wbrew zakazowi policyjnymu.

— **Cholera w Monachium.** chwyciwszy pod zimę, szerzy się teraz z coraz większą gwałtownością. Popłoch ogromny między ludnością. Jeden z pierwszych artystów teatru królewskiego z obawy przed epidemią wyrzekł się wyższego stanowiska, złamał kontrakt i cichaczem wyjechał z Monachium.

— **Siostra Wenery z Milo.** Muzeum starożytności paryskie świeżo wzbogacone zostało hardzo cennym nabytkiem, posągami z greckiego marmuru i starożytnego złota greckiego, wykopanym niedawno w Falernie we Włoszech, będącymi wyborną podobizną sławnej Wenery z Milo. Postawa tej statuy, posiadającej w całości obie nogi, z których lewa spiera się na helmie, podczas gdy jak wiadomo Wenery z Milo, brakuje właśnie lewej nogi, zdawałaby się popierać twierdzenie p. Feliksa Ravaisson jakoby ta ostatnia statua nie stała w równowadze, ale powinna być pochyloną nieco w tył.

— **W teatrze peszteńskim** podczas przedstawienia d. 13. b. m. „Ryszarda III.” Szekspira, powstał był chwilowo wielki popłoch, w obocznych bowiem lokalnościach zarządu teatralnego wszczął się nagły pożar. Reżyser wóród aktu pojawił się na scenie i oświadczył, niepodając powodu, że przedstawienie musi być przerwane, poczem publiczność spokojnie opuściła salę, które to tylko okoliczności zawdzięczyć należy, że nie przyszło do gorszych wypadków. Pożar tymczasowo rychło przez straż ogniową stłumiony został.

Notatki literacko-artystyczne.

(B. K.) **Bardzo pożyteczna książka** dla szerszej publiczności ukazała się właśnie w handlu księgarskim, ułożona i wydana staraniem zasłużonego a niezmordowanego pracownika na polu piśmiennictwa ludowego p. Józefa Chociszewskiego w Poznaniu. Tytuł jej: „Piśmiennictwo polskie w życiorysach naszych znakomitszych pisarzy. Dla ludu polskiego i młodzieży.” Sposobem jasnym, przystępnym opowiada p. Chociszewski dzieje i rozwój piśmiennictwa naszego od najdawniejszych czasów aż do ostatnich dni, dołączając do życiorysów pierwszorzędnym pisarzy ich wiersze i wyjątki z ich pism. Wiele też innych rycin jak n. p. przedstawiających niektóre zabytki mytologiczne słowiańskie i t. p. zdobi i podnosi wartość tej książeczki, uzupełnionej nadto wiadomościami o cenniejszych artystach polskich. Nadzwyczajną p. Chociszewski oddaje tę książkę usługę publiczności zarówno jak piśmiennictwu, brak bowiem zwięzłego a jasno nakreślonego podręcznika w tym rodzaju bardzo się uczuwać dawał. Szersza publiczność nasza, przynajmniej się szczerze, bardzo niedokładnie tylko i skąpe ma wiadomości o bogatej, wspaniałej literaturze swej ojczystej, a przecie każdy zgodzi się na to że jak powada p. Chociszewski: „Dzieje piśmiennictwa polskiego pozostają w ścisłym związku z historią polską i są jej dopełnieniem. Dopiero wtedy poznasz dokładnie naszą przeszłość i wspaniałe czyny naszych przodków, gdy będziesz znał choćby najogólniejsze tylko zarysy piśmiennictwa ojczystego.”

(K) **Koncert.** D. 14. grudnia odbył się koncert galicyjskiego towarzystwa muzycznego, w zapelnionej do połowy wielkiej sali ratuszowej.

Uwerturę Mendelssohna do *Atalii* na dwa fortepiany odegrali pp. Wsz., Jar., Tch. i Mikuli a w pierwszych dwóch frazach nie odegrali jej razem. Natomiast finał wyszedł bardzo dobrze; najlepiej cieniował p. Tch. kilka taktów w swoim *solo*.

Weale nieźle udał się tercet z *Wilhelma Tella* Rossiniego na trzy wiolonczelnie transkrypcji Balla.

P. Mikuli odegrał *Scherzo* b-moll Chopina. Gra p. Mikulego, jako artysty wielkiego talentu a większego jeszcze rozgłosu, daje nam prawo do specjalnego rozbioru, do stawienia surowych niż zwykle wymagań. Po wyjściu p. Mikulego na estradę, sala zagrziała oklaskiem. P. Mikuli zrobiliśmy niemi pasaż po klawiszach, rozpoczął *Scherzo*. Rysunek pierwszy zagrany był nieco lekko i nerwowo akcentowaniem akkordów na fortissimoach w wioleinie, anieli oktav basowych, co sprawiło wielki kontrast. Po introdukcji pierwszą frazę w tonie *des dur* na forte fortissimo wziął p. M. nutę w wiolinie nieczysto, bo razem z e — uderzało też później ciągle zmieniające tempa a *capriccio*. Bardzo efektownie markowane były wszystkie frazy melodyjne, lecz ostatnie dwie stronnice i cały finał wypadły bez ognia i wery; oktawy finalowe cieniowane były błado, bez forte (choć tam jest fortissimo) i w wolniejszym tempie, bo tam jest *presto con anima*.

Panna Wyrzywalska odśpiewała *Fiorinę* Pedrotto, śliczny romas Schuberta *Ungeduld* i Chopina *Mazowiecką dziecinną*. Jest to jeden z mniej sympatycznych mazurków Chopina, lubo posiada prześliczną harmonizację w akompaniamencie.

Zakończono koncert *Modlitwą* bardów Goethego, odegraną najlepiej przez p. Bruckmauna. Publiczność zgromadziła się nie dość licznie.

— W dniu jutrzejszym, 17. b. m. wystawiony będzie odznaczony na konkursie krakowskim dramat Juliana z Poradowa (psendonim niewieści) p. n. *Przeor Paulinów*. Sztuka ta, której rozbiór niebawem podamy, wyszła co dopiero z druku nakładem znanej ze skrzętności wydawniczej księgarni Gubrynowicza i Schmitta.

GOSPODARSTWO I HANDEL.

(S) **Kraków** dnia 13. grudnia 1873. (Korr. Gaz. Lwów.) Powietrze i w ubiegłym tygodniu pozostawało anormalnie ze względu na obecną porę roku — wprawdzie pierwsze dni tygodnia były mroźne, w końcu jednak nastąpiła odwilż i częste deszcze, co nie bardzo korzystnie oddziaływało na roślinność ozimą. Stan dróg trochę się polepszył.

W handlu towarów nie zaszła tego tygodnia żadna znaczniejsza zmiana — ruch jak zwykle przed świętami nadzwyczajny i dowozy towarów kolonialnych znaczne.

Spirytus. Tydzień miniony zaczął się zupełną ciszą w obrocie tym artykułem, który według mniemania naszych spekulatorów potrwa dłużej. Podaż jest dość znaczna, jednak bez nabywców którzy się obecnie od zakupów całkowicie wstrzymali, czekając uregulowania tendencji tego artykułu, która się teraz co tydzień zmienia. Mimo tego porobiono kilka umów na mniejsze partie na wywóz do Hamburga i Szczecina, płacąc po cenach zeszłotygodniowych.

Wełna. W handlu tym artykułem wciąż jeszcze przeważa dążność do zwyżki. Wprawdzie obroty są nieznaczne, lecz z powodu wielkiego braku towaru, partie sprzedane w tym tygodniu płacono drożej o 50 ct na centnarze. Zakupna odbyły się głównie na rachunek saskich fabryk, z kąd popyt na wełnę znacznie się zwiększa.

W handlu chmielom stała tendencja możemy postawić dość spokojną — dowóz średni. Kupcy tutejsi otrzymali dość liczne zamówienia z Bawaryi.

W handlu mąką obrót był znaczny, pszena tak na konsumpcję lokalną jakoteż na wywóz do Śląska i Morawy bardzo poszukiwana, wskutek ceny wyższe. Natomiast wskutek konsumpcji zagranicy nasze młyny parowe zaprzestały na jakiś czas mleć mąkę żytnią. Za pszeną mąkę płacono Nr. 3. z. 15—15.25, Nr. 00 z. 14.25—50, Nr. 0. z. 13.25—50, Nr. 1. z. 12.20—50, Nr. 2. z. 11.60—12, Nr. 3. z. 10.50.

Otręby na wywóz do Prus poszukiwane.

W handlu z bożowym zagranicznym po niejakiem wzmocnieniu się tendencja znów nastąpiła cisza. Z powodu licznych dowozów zamorskich ceny zboża w Anglii Francji i Holandji obniżyły się. Na targach nadreńskich i południowoniemieckich uisposobienie również ospałe — jedynie tylko nasiona olejne trzymają się — ceny też na towar miejscowy utrzymały się, dostawowe jednak obniżyły się o 1/4 talara.

Na naszym targu stała tendencja z początkiem tygodnia zmieniała się w końcu na mdłą a to skutkiem silnej podaży obywateli i kupców. Młyny zaś nasze i zagraniczne potrzeby swoje na święta zupełnie już pokryły. Uisposobienie to jednak można nazwać chwilowym, gdyż popyt z zagranicy nie zmniejszył się, wywóz po świętach w całej sile rozwinąć się powinien. Dowozy z wschodniej Galicji Rumunii szczególnie z Podola z każdym dniem się zwiększają. Dla wiadomości naszych kupców podajemy, iż wskutek zawartej między kolejami umowy, opłaca się obecnie od transportów zboża do Krakowa wyseianego następujący fracht od centnara cłowego. Ze stacyi Kijów kopijkę 81, Popieluica 72, Holendry 70, Berdyczów 65, Sławuta 55, Tiraspolka-Zastawa 81, Krzyżopol 73, Proskórow 57. Transporta z powyższych stacyi mogą być wprost do Krakowa adresowane — z innych zaś stacyi kolei rosyjskich fracht do granicy wynosi po 3/100 kopiejki od wiorsty i puda.

Pszenica. Dowóz wynosił do 20000 wózków przeważnie podolskiego ziarna — dowiezione osi z Królestwa polskiego kilka tysięcy wyborowej białej pszenicy znalazły chętnych nabywców z zagranicy po cenach przeszłotygodniowych czerwona i żółta nawet mimo znaczniejszych cen nie znalazła odbiutu.

Zyto. Dowóz ograniczał się tylko na nieznacznych partiach i to osi z okolicy przytransportowanych; — wyborowe gatunki przybyło łatwo po cenach stałych, cena przednich gatunków obniżyła się.

Jęczmień. Dowóz z Rumunii znaczny. Piękne wyborowe gatunki znachodziły bardzo łatwo zbyt po cenach zeszłego tygodnia notowanych do Prus i dla krajowych browarów. Firmy wrocławskie i z Głogowa zakupują tutaj znaczne partie. Średnie gatunki wskutek zwiększonego ofiarowania nawet po znacznie niższych cenach nie znajdują nabywców.

Owies. Cena znacznie niższa a to z powodu wstrzymania się od zakupów naszych spekulatorów. Dowóz znaczny przeważnie w lichej gatunkach; wysłano do Prus kilka mniejszych partii wyborowego owsa po cenach stałych.

Rzepak. Mało dowieziony, z powodu czego obrót nieznaczny — siemię lniane i lnica mają ciągle znaczny popyt ze strony Niemiec.

Znaczne zapasy koniczyzny dowieziono w lichej gatunkach w ubiegłym tygodniu, ale obrót był nieznaczny gdyż spekulacja zupełnie przycichła. Ceny niezmiennie.

Kukurudza. Z powodu małych dowozów żyta uisposobienie znacznie lepsze. Nagromadzone tutaj zapasy tak starego jak i nowego ziarna znalazły tutaj odbiór dla Morawy i Śląska po cenie z. 4—4.30 za centnar cłowy.

Notowano na naszym targu:

Pszenica biała z. 12 — 13.14 za 170 ft. w., czerwona z. 10.12 — 13.60 za 170 funt. w., żółta z. 10.12 — 13.50 za 170 ft. w. Żyta polskie z. 9 9.25 — 9.75 za 160 ft. w., podolskie 7.50 8 — 9. za 160 ft. w. Jęczmień browarny 7.50 8 — 8.29 za 140 ft. w., na paszę 6 6.50 — 7 za 140 ft. w. Owies z. 3.50 — 4.20 za 100 ft. w. Rzepak z. 9 10 — 10.25 za 150 ft. w., Rzepak z. 8 — 9 za 150 ft. w. Lnica 8 75 — 9.25 za 150 ft. w. Siemię lniane z. 10.75 — 11.75 za 150 ft. w. Koniczyzna biała z. 45 — 50 za 180 ft. w., czerwona z. 40 — 48 za 180 ft. w. Groch kuchenny z. 9 — 10 za 180 ft. w. Fasola z. 9 — 9.75.

Talar 1.69 3/4. Rubel 1.54 — 60.

Gminna służba zdrowia.

(Dokończenie.)

§. 12. Wysokość płacy (wynagrodzenia) lekarza gminnego oznaczają reprezentacja gminy a względnie zgromadzenie delegatów, płaca (wynagrodzenie) nie może mniej wynosić jak 400 złr. rocznie. Należytość ta ma być zebrana według postanowień ustawy gminnej a w gminach połączonych w okręg sanitarny ma być rozłożoną w stosunku ogólnej kwoty podatków bezpośrednich przez pojedyncze gminy opłacanej. Lekarze gminni pobierać będą płacę w miesięcznych ratach z góry a to w gminach, które ustanowią dla siebie samych osobnego lekarza gminnego z kasy gminnej, ustanowieni zaś dla gmin połączonych z c. k. urzędu podatkowego. Kwoty, które w ostatnim wypadku każda z połączonych gmin ma uiszczać, winny być odwiezione do urzędu podatkowego w ciągu miesiąca poprzedzającego dzień wypłaty należytości lekarza. §. 13. Lekarzowi ustanowionemu dla gmin połączonych należy się nadto na odpędzenie kosztów podróży w okręgu służbowym ryczałtowa kwota, której wysokość oznaczy polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym po wysłuchaniu gmin konkurujących uwzględniając położenie i rozległość okręgu tudzież liczbę i zatrudnienie mieszkańców. Należytość ryczałtowa, która ma być w ratach kwartalnych z góry uiszczana będzie ściągana i wypłacana lekarzowi w taki sam sposób jak jego płaca. §. 14. Za czynności lekarskie, które lekarz gminny z polecenia rządu a nie z wykonania funkcji własnego albo poruczonego zakresu działania gminy załatwia należy mu się wynagrodzenie w skarbie państwa w myśl istniejących przepisów. §. 15. Każda gmina jest obowiązana utrzymywać albo sama dla siebie albo w połączeniu z innymi gminami w miarę liczby mieszkańców i rozległości terytorialnej jedną lub więcej akuszerki. §. 16. Mianowanie akuszerki gminnych nastąpi przez dotychczas gminę a gdzie chodzić będzie o ustanowienie akuszerki dla kilku gmin dla tychże razem w taki sam sposób jak mianowanie lekarzy gminnych; składają one również jak lekarze gminni przyrzeczenia w miejsce przy sięgi w ręce c. k. Starosty lub jego zastępcy w obecności naczelnika gminy a względnie przewodniczącego zgromadzenia delegatów albo ich zastępców. Ustanowionym akuszerkom gminnym należy się stałe wynagrodzenie z kasy gminnej, które zebrane i wypłacone być ma w ten sam sposób jak wynagrodzenie lekarza gminnego i nie może wynosić mniej jak 60 złr. §. 17. Reprezentacja kraju może tym gminom, które nie posiadają środków do odpowiedniego opłacenia lekarzy i akuszerki gminnych udzielać z funduszy krajowych stosownych zasiłków. §. 18. Każda gmina ma się postarać o to, aby bez pomocy pozostających chorzy, którzy z jakiegokolwiek przyczyny nie mogą być oddani do szpitalu, znaleźli w odpowiednim lokalu umieszczenie i utrzymanie. Dla gmin połączonych należy wyznaczyć ten lokal, o ile to być może w miejscu siedziby lekarza gminnego. §. 19. W taki sam sposób ma być obmyślone umieszczenie dla położnic nie mających przytulku, które nie mogą być pomieszczone w publicznym za-

kładzie położnic. §. 20. Niniejsza ustawa nie znosi istniejących obowiązków publicznych funduszy przyczynienia się na cele sanitarne. Prestacje takie mają odtąd wpływać do kas z których lekarze gminni, akuszerki gminne i t. d. pobierają wynagrodzenie. Jeżeli wskutek zmian, a gdyby szło o fundację lub prestację funduszu zostającego pod zarządem władzy rządowej, polityczna władza krajowa po porozumieniu się z Wydziałem krajowym. §. 21. W gminach, które są obowiązane utrzymywać osobnych lekarzy gminnych ma być ustanowiona komisja zdrowia. Innym gminom wolno ustanowić u siebie komisję zdrowia. §. 22. Komisja zdrowia składa się pod przewodnictwem naczelnika gminy lub jego zastępcy a) z lekarza gminnego b) z urzędnika przeznaczonego przez naczelnika gminy najlepiej obznajomionego z prawami policyi zdrowia i c) z 4 do 8 członków, których wybiera wydział gminy a to w jednej połowie z pośród siebie w drugiej połowie zaś z grona lekarzy lub innych osób zamieszkałych w miejscu a posiadających potrzebne w tym zawodzie wiadomości. Na zarządzenie lub za zezwoleniem naczelnika gminy mogą w pojedynczych wypadkach być powołani do obrad komisji zdrowia także nadzwyczajni członkowie. §. 23. O ukonstytuowaniu się komisji zdrowia należy donieść przełożonej politycznej władzy powiatowej przy podaniu nazwisk jej członków. §. 24. Urząd członka komisji zdrowia jest honorowym i bezpłatnym. Czas urzędowania członków komisji zdrowia przez Wydział gminy z swego grona wybranych kończy się z ich wystąpieniem z reprezentacji gminnej, urzędowanie zaś innych wybranych członków po upływie trzech lat. Ci ostatni mogą być ponownie wybrani. Co do obowiązku przyjęcia wyboru na zwyczajnego członka komisji zdrowia zastosowane być mają analogiczne przepisy dotyczące się przyjęcia wyboru do reprezentacji gminnej. §. 25. Komisja zdrowia powołana jest do obradowania i wydawania opinii w sprawach sanitarnych na gminie ciężących, w szczególności należy jej zdania zasięgać we wszystkich sprawach, które odnoszą się do stosunków zdrowia w gminie ogólnie lub też choć dotyczą szczegółowego wypadku i są pod względem zdrowia większej wagi. Komisja zdrowia jest obowiązana na wezwanie naczelnika gminy stawiać wnioski co do polepszenia stosunków zdrowia w gminie i co do poczynienia w tym celu odpowiednich zarządzeń i może także takie wnioski stawiać z własnej inicjatywy. Ma ona nadto co roku składać naczelnikowi gminy sprawozdanie ze swoich czynności. §. 26. Na mocy przysługującego rządowi nadzoru zwierzchniego nad całą służbą zdrowia (§. 1 ustawy z dnia 30. Kwietnia 1870 dz. u. p. Nr. 68) mają władze polityczne prawo czuwać nad tem, aby gminy dokładnie wypełniały obowiązki niniejszej ustawy na nie nałożone. W razie zaniedbywania tych obowiązków ma polityczna władza krajowa w porozumieniu z Wydziałem powiatowym zarządzić środki zaradcze na koszt i stratę niedbałej gminy. §. 27. Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu ministrowi spraw wewnętrznych.

OSTATNIA POCZTA.

Wiedeński korespondent *Czasu* zarzuca brak dokładnych informacji doniesieniom wiedeńskich dzienników o przygotowywanych dla Rady państwa przedłożeniach wyznaniowych.

W sejmie węgierskim ministerstwo odpowiedziało 15. b. m. na interpelację o przesileniu ministerstwa. Król przyjął dymisję ministra finansów i ministra komunikacji, wyrażając życzenia ażeby pozostali na posadach aż do zastąpienia ich innymi. Dalsza zmiana w ministerstwie nie nastąpi. Po pierwszym, niepewnym głosowaniu powstała burzliwa scena gdyż połączone frakcje lewicy i centrum muclwały, iż są w większości. Dopiero przy drugim głosowaniu wzięto do wiadomości oświadczenie ministerstwa 16! głosami przeciw 125.

Szwajcarskie zgromadzenie związkowe obratło Schenka prezydentem a Veltlego wiceprezydentem.

Sąd miejski wrocławski skazał biskupa Förstera za obsadzenie 29. probostw bez zawiadomienia rządu na 11.600 talarów grzywny ewentualnie na 2 lata więzienia.

W Dreźnie umarła wczoraj królowa Elżbieta, wdowa po Fryderyku Wilhelmie IV., królu pruskim, urodzona wr. 1801.

Aż do zamknięcia dziennika nie otrzymaliśmy żadnych telegramów.

Odpowiedz. redaktor: Władysław Łoziński.

Odechodzi do	Jarosławia na Belzec	(osobowa)	codziennie o godz.	1	po południu
ze Lwowa	Stryja			12	minut 30 po połud
"	Stanisławowa na Stryj	"	"	12	" — w nocy
"	Sambora	(Mallep.)	"	8	45 wieczór
"	Brzeżan			7	" —
"	Sokala (pakunkowa)	"	"	11	30 w nocy.
Przychodzi z	Sokala (pakunkowa)	(osobowa)	codziennie o godz.	2	minut 10 po połud.
do Lwowa	Brzeżan			5	15 z rana
"	Sambora	(Mallep.)	"	6	10 "
"	Stanisławowa na Stryj			2	10 po północy
"	Stryja	(osobowa)	"	2	— po połud.
"	Jarosławia na Belzec			1	20 "

U w a g a : Poczta pasażerska (*Mallepost*) przyjmuje 3 osoby, pakunkowa tylko jedną osobę.

Hr. Tarnowski J., z Chorzelowa. — Hr. Wo-
dzicki H., z Krakowa. — Br. Hohendorff E., z By-
szowa. — Grocholski K., z Rożana. — Homolacz
E., z Gnojnika. — Sala O., z Wysocka. — Szeliski
K., z Chodaczkowa. — Zagórski E., z Kołodzie-
jówki.

Hr. Komorowski W., z Roguźna. — Dr. Węgert W., z Przemyśla. — Hauterive A., z Siedlisk. — Hulimka A., z Mycowa. — Jaworski A., z Skwarzawy. — Janko H., z Hoszan.

Ciemniowski H., z Rosyi.

Hr. Wodzieki L., z Tyczyna. — Lewicki H.,
z Borkowa. — Nanowski J., z Polany. — Oloff I.,
z Krakowa. — Wysocki F., z Hrehorowa.

		płaca		zadajna	
		zl.	ct.	zl.	ct.
1. Akceje za szkicę.					
Kolei gal. Kar. Ludw.	po 200 zł. m. k.	230	50	233	—
Kolei lwow.-czern.	po 200 zł. w. a.	138	—	140	—
Banku hip. gal.	po 200 zł. wpłata	—	—	—	—
Papierni czerlańsk.	po zł. w. a.	—	—	—	—
Gal. banka krajowego		—	—	—	—
2. Listy zast. ka 100 zł.					
Tow. kredyt. gal.	5-pro. w. a.	73	—	75	75
	4-pro. w. a.	72	—	73	—
Banku hipoteczn. gal.		81	—	83	75
Gal. zakładu kred. włościanskiego		91	—	92	25
3. Obligai za 1000 zł.					
Indusjonalizacyjne gal.		75	75	76	75
4. H. o s y.					
Miasta Krakowa		21	—	23	—
5. M i a n e t y.					
Dukati holenderski		5	33	5	42
„ cesarski		5	35	5	43
Napoleon'or		9	05	9	12
Pół imperyal rosyjski		9	20	9	33
Rubel rosyjski srebrny		1	68	1	76
„ papierowy		1	33	1	55
Talar pruski srebrny		—	—	—	—
Pruskie bilety kasowe		1	70	1	71
Grobro		108	25	109	50

	Dnia 12. Grudnia 1873.	(Za 100 zł.)
1. Dług Państwa.		płaca żądaj
Jednolity dług państwa w srebrze		74.30 / 74.50
w banku		69.60 69.50

leżącym czasie ustanowio jego kuratora, lub

Nro. 3689. C k. Sąd powiatowy w Ku-
liowie podaje do powszechnej wiadomości,
że celem ściągnięcia wywalczonej sumy 222
zr. w. a wraz z procentem po 60/0 od dnia
1. Grudnia 1866. i kosztami sądowymi w i-
łości 10 zr. 88 ct. w. a., kosztami egzeku-
cyjnymi w kwocie 7 zr. 96 ct. 2 zr. 2 ct.
4 zr. 52 ct., 1 zr. 42 ct. i 4 zr. 20 ct., w. a.
odbędzie się w budynku sądowym dnia
29. Grudnia 1873, 21. Stycznia i 20.
Lutego 1874. każdą razą o godzinie 10. przed
pudumem publiczną przymusową sprzedaż
realności pod l. k 176. w Kulikowie poło-
żonej dłużników Pawła i Anny Horniatkiewi-
czów własnej pod następującemi warunkami:
1. Na pierwsze wywołanie podaną bę-
dzie cena szacunkowa tej realności w kwocie
159 zr. w. a.

2. Do rąk komisji licytacyjnej złoży
chęć kupienia mający zadatek (wadym) w
wielkości 15 złr. w. a.

Inne warunki licytacyjne można przejrzeć w tuskowej registraturze.
Kulików dnia 19. Października 1873.

(3575 1-3) **E d y k t.**

No. 7575. C. k. sąd powiatowy deleg. miej. w Samborze wiadomo czyni, że na prośbę Dyrekcji c. k. uprzyw. galic. zakładu kredytowego włościańskiego, w sprawie przeciw Teodorowi Daniko o zapłacenie sumy 93 złr. 76 c w. a. z p.n. odbędzie się licytacja realności l k. 10 w Lanowicach w dniu 23 Stycznia 1874 o godzinie 10 z rana pod warunkami Edyktem z dnia 18. Grudnia 1872 do l. 10.478 już ogłoszonymi z dodatkiem następujących zwalniających warunków.

1. Jako cenę wywołania ustanawia się kwotę 94 złr. w. a. a realność sprzedac się mająca nawet poniżej tej ceny może być sprzedana

2. Jako wadyum złożyć się mająco wynosi 100% od sumy wywołania.

3. Gdyby egzekucję prowadzący zakład jako licytant stał się i realność sprzedawać się mającą nabył, tedy ma z ceny kupna tylko nadwyżkę swej pretensyi złożyć, cenę kupna zaś pretensyi zakładu wyrównującą, lub takową niedościgającą i wadyum niepotrzebuje zakład składać.

Samber dnia 6. Października 1873.

(3644 1-3)   **Edykt**

Nro. 2489. C. k. Sąd powiatowy w Ropczycach podaje do powszechnej wiadomości, iż dzwoloną została egzekucyjna sprzedaż w drodze publicznej licytacji połówki zachodniej realności pod Nr. k. 103 w Średniem położonej, do Lipy Rudnera, a względnie tegoż masy spadkowej należącej, celem zaspokojenia wierzytelności przez Hindę Rudnerową wywalczonej w kwocie 800 złr. w. a. wraz z kosztami sporu 5 zł., kosztami egzekucyj 3 zł. 78 ct., 6 zł. 38 ct., 10 zł. 10 ct. i kosztami podania o sprzedaż w kwocie 7 zł. 92 ct. a w Licytacja odbędzie się w tutejszym Sądzie w dniach dwóch t. j. 12. Stycznia i 16. Lutego 1874. o godzinie 10. przed południem. Jako cenę wywołania oznacza się wartość z sądowego oszacowania

Hr. Krasicki I., do Bachurca. — Hr. Komar
nicki B., do Sasowa. — Lepkowski L., do Rossyi
— Miłowicz F., na Wołyn. — Szawłowski L.
do Krakowa. — Tuczyński K., do Bursztyna. —
Wybranowski L., do Rossyi.

z dnia 16. Grudnia 1873.

Barometr 737.6 mm. Psychometr suchy + 0.10
Psychometr wilgotny — 0.10 C. Prężność pary 4.3
mm. Wilgoć 96 Zachmurzenie 10 Wiatr W3. Ozon 8
Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. śniegu 0.37 mm.
Uwaga. mgła rzadka.

Pociągi kolejowe: Przechodzą na główną

9. g. 45. m. w nocy i 10. g. 50. m. rano; z Czerniowiec: 3. g. 58. m. rano, 3. g. 45. m. po po-

	losy z r. 1839	całe	placę	żąda
Losy z r. 1839	piąta część	291.—	239.—	
"	"	1854 po 200 zł. 4-prc.	257.—	255.—
"	"	1860 po 500 zł. 5-prc.	97,50	98.—
"	"	1860 po 100 zł. 5-prc.	102,5	103.—
"	"	1860 po 100 zł. 5-prc.	105.—	110.—
Pożyczka z r. 1864 (z premiją)	po 100 zł.	132.—	152,50	
Renty Como po 42 lir. austr.			26,50	27,50

2. Obligation indemn. 50% za 100 zł.

Czech	93.—	94.—
Bukowiny	73.—	74.—
Galicji	76.—	77.—
Niższej Austrii	96.50	—.
Siedmiogrodu	72.75	73.25
Węgier	76.50	77.—

3. Akoya.

Bank anglo-austr. po 200 zł. wpłata 50 proc.	129.—	129.50
Inst. kred. dla handlu po 150 zł.	239.50	240.—
Niższe-austr. tow. eskompt. po 500 zł.	890.—	900.—
Gal. banku kraj. à 200 zł. wpłata 40 proc.	—	—
Gal. banku hip. po 200 zł. wpłata 50 proc.	—	—
Gal. banku ziem. i przem. à 200 zł. wpł. 40 proc.	—	—
Gal. zakł. kred. ziemsk. à 200 zł.	—	—
Banku odnowowcy	993.—	1002.—
Austr. tow. żeglugi par. po 500 zł. m. k.	324.—	324.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. m. k.	236.50	237.50
Pół. kolej po 1000 zł. w. a.	2080.—	2085.—
Kol. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k.	232.—	233.—
Lwow.-czern. kol. po 200 zł. w. a. w srebr.	139.—	141.—
Kol. naddniest. à 200 zł. w srebr.	—	—
Kol. Pressów-Tarn. (weg. część) à 200 zł. w srebr.	—	—
Kol. weg. gal. I. à 200 zł. w srebr.	—	—
Tow. kol. żel. państ. po 200 zł. m. k.	841.—	842.—
Polud. kol. państw. po 200 zł. w. a.	174.—	175.—

4. Listy zast. losowane.		(za 100 zł.)
Powaz. austr. zakł. kred. ziem. 5 pr. l. w arrb.		93.- 94.-
Gal. zakł. kr. ziem. w Krak. los. w 18 lat. 6-prc.		91.- 91.50
" " " " " " " " " " " " " " " "	36 " 6-prc.	— —
" " " " " " " " " " " " " " " "	36 " 5 i pół	95.50 96.-
Gal. Tow. kred. w. a. po 4 prc.		71.- —
Gal. banku hipot. po 5 prc.		77.75 —
Gal. zakł. kred. ziem. w 18 lat. 6-prc.		81.50 82.-
Gal. zakł. kred. wiośc. po 6 prc.		9.50 91.50
Bank. narod. po 5 prc.		81.70 81.80
Węg. tow. ziem. po 5 i pół prc.		81.25 81.50
" " " " " " " " " " " " " " " "	(rente) po 6 prc.	— —
5. Oblig. z prawem pierwszeństwa.		(za 100 zł.)
Kol. póln. po 100 zł. m. k.		90.- 91.-
" " " " " " " " " " " " " " " "	100 zł. 5-prc.	87.- 83.-
Kol. gal. Kar. Ludw. po 300 zł. 5 prc.		105.- —
" " " " " " " " " " " " " " " "	II. emisji.	97.50 —
" " " " " " " " " " " " " " " "	III.	96.50 —
Kol. Albrechta & 300 zł. 5-prc. w. a.		78.20 78.60
Kol. nadnieistrzaska & 300 zł. 5-prc. w. a.		32.- 34.-
Tow. kol. żel. Przeszów-Tarnów (węg. część)		— —
" " " " " " " " " " " " " " " "	& 300 zł. 5-prc.	70.- 71.-
Kol. lwow. czern.-jas. IV. emisji & 300 zł.		— —
" " " " " " " " " " " " " " " "	5-prc. w arrb.	— —
Węg. gal. kol. & 200 zł. 5-prc. w arrb.		77.- 77.50

G. Loay.

Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	172.—	173.—
Clarego po 40 zł. m. k.	31.50	32.—
Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. m. k.	83.—	83.—
Kęglewicha po 10 zł. u. k.	13.—	14.—
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	23.50	24.50
Palhego po 40 zł. m. k.	20.50	21.—
Fundacya szpit. Arystyksięcia Rudolfa	12.—	12.50
Salma po 40 zł. m. k.	33.—	34.—
St. Genois po 40 zł. m. k.	23.—	24.—

Poż. miasta Stanisławowa po 20 zł. w. a.	—	18.—
Poż. Tryest. po 100 zł. m. k.	—	117.—
50 zł. w. a.	—	—
Waldsteina po 20 zł. m. k.	22.—	56.—
Windischgrätza po 20 zł. m. k.	22.—	23.—
Loży miasta Krakowa	18.—	20.—

Weksle. (Na 3 miesiące.)

Ansterdam za 100 zł. hol.	94.95	94.50
Augsburg za 100 zł. w p. n.	95.—	95.50
Berlin za 100 tal.	—	—
Frankfurt 100 zł. w. p. n.	95.40	95.70
Hamburg za 100 M. B.	55.75	56.—
London za 10 ft. szt.	113.50	113.75
Pariz za 100 fr.	44.80	44.90

Курс злата.

[illegible]

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 15. Grudnia.		zl.	ct.
Jednolity dług państwa w banknotach		69	40
Losy z 1860 roku w srebrze		74	13
Akcyje banku wiedeńskiego		101	25
— — — kredytowego		998	—
London 10 funtów szterlingów		240	—
Srebro		148	49
Napoleond'or		103	50
Dukaty		9	07

dnia 17. Grudnia 1873, 21. Stycznia i 18. Lutego 1874 zawsze o godzinie 10. rana.

Opisane wyżej 2/3 części parceli pod nr. 2029 sprzedane będą, na pierwszych dwóch terminach tylko wyżej lub za cenę szacunkową, na trzecim zaś terminie także poniżej ceny szacunkowej pod następującymi warunkami:

1. Cenę wywoławczą stanowi ma wartość szacunkowa 793 zł. w. a.

2. Każdy z licytujących obowiązany jest przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji licytacyjnej jako wadium 10% z ceny szacunkowej w okrągłej kwocie 80 zł. w. a. gotówką lub w papierach długu państwa według ostatniego kursu w Gazecie lwowskiej z dnia komisji uwidocznionego.

3. Wadium będzie najwięcej dającym zatrzymanem, reszcie zaś licytujących zaraz po skończeniu licytacji wydanem.

Resztę warunków licytacyjnych, protokół zajęcia i oszacowania można przejrzeć w registraturze sądowej w aktach sprawy powyższej podczas godzin kancelaryjnych.

C. k. sąd powiatowy.

Oświęcim, 9. Listopada 1873.

(3658 1-3) **E d y k t.**

Nro. 4426. Ces. król. Sąd powiatowy w Oświęcimie podaje do powszechnej wiadomości, że w skutek podania fabryki Sody w Hruschu u de praes. 24. Lipca 1873 do l. 3105. i 13. Października 1873. do l. 4462. na zaspokojenie tejże pretensyi w ilości 180 zlr. 5 ct. z pn. od Dawida Pilzera w Oświęcimie przyznanej odbędzie się w kancelaryi sądowej egzekucyjna sprzedaż przez publiczną licytację połowy realności pod Nr. 70. w Oświęcimie położonej do dłużnika należących w trzech terminach to jest w dniach 16. Grudnia 1873., 14. Stycznia i 11. Lutego 1874. każdego razu o godzinie 10. z rana z tem dołączeniem, iż ta połowa realności na pierwszych dwóch terminach, tylko wyżej lub za cenę szacunkową, zaś na trzecim terminie także niżej ceny szacunkowej najwięcej ofiarującemu pod następującymi warunkami sprzedaną będzie.

1. Cenę wywoławczą stanowi wartość szacunkowa, w ilości 4363 zlr. 77 ct. w. a.; każdy z licytantów obowiązany jest przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji licytacyjnej wadium 10% ceny szacunkowej wynoszące w gotówce lub w papierach wartościowych według ostatniego kursu liczyć się mające, które najwięcej dającemu zatrzymanem reszcie zaś licytantom zaraz po skończonej licytacji zwróconem będzie.

Resztę warunków licytacyjnych, protokół oszacowania i wyciąg tabularny może sobie każdy przejrzeć w tutejszej registraturze w aktach sprawy Fryderyka Retzlafa syna przeciw Dawidowi Pilzerowi o 821/2 talarów dotyczących w czasie godzin urzędowych.

C. k. Sąd powiatowy
Oświęcim 17. Października 1873.

(3608 3-3)

Obwieszczenie

Nr. 24150. Przy komisijnem otwieraniu listów zwrotnych za czas od 1. Lipca do końca grudnia 1872 znaleziono następujące przedmioty wartościowe, a to:

Nr.	Miejsce nadania	I m i e		Miejsce przeznaczenia	w liście zwrotnym znaleziono	
		nadawcy	adresata		brzęcząc. mon.	inne efekta
1	Lwów	Marder	Procyalowiec	Lwów	1	
2	Lwów	Gawlikowski	Mikofajski	bez	1	
3	Lwów	Rogolnicki	Michalski	Stanisławów	1	
4	Tarnopol	Mroczkowski	Kartsch	Wiedeń	2	
5	Lwów	Malkele	Banaszek	"	1	
6	Lwów	Zadurowicz	Jamrugiewicz	Lwów	1	zaświadc.
7	Lwów	Fuchs	Bigam	Odessa	3	dokumenta
8	Żółkiew	Starostwo	Hoszkowski	Lwów	2	"
9	Jarosław	Zygmuntowski	Gąsiorowski	Kraków	4	"
10	Gorlice	Jurek	Hudek	"	2	"
11	Żółkiew	"	Fikato	"	1	świad. szkolne
12	Starasol	"	Krzeżaba	Stanisławów	1	metryka
13	Przemyśl	Dyrekcja ruchu	Zaufal	Pławce	2	dokumenta
14	Zabłotów	Schemborn	Rothschild	Wiedeń	3	na 5000 zł.
15	Sambor	Inspekcja ruchu	Mostkowski	Kraków	3	dokumenta
16	Stryj	Lachont	EH. Albrecht	Wiedeń	1	"
17	Sambor	Inspekcja ruchu	Hayduk	Lwów	4	"
18	Sambor	"	Fudally	Drohobycz	1	"
19	Kraków	Zalutyński	Łękowski	Wiedeń	1	"
20	Lwów	Rojek	Zdar	Nisko	1	"
21	Lwów	Kłopiński	Klempa	"	4	"
22	Dyrekc. kol. rus.	Podwołoczyska	Schlesinger	Kraków	9	dokumenta
23	Przemyśl	Maniuk	Szałkowski	Lwów	1	"
24	Wieliczka	"	Zakrzewski	Lwów	1	"
25	Stryj	Rein	Dyrekcja kolei	Wiedeń	2	"
26	Lwów	Gardias	Wierzchlejski	Lwów	1	"
27	Podwołoczyska	Schmidt	"	"	3	"
28	Bolechów	Witwicki	"	Stryj	2	"
29	Lwów	Eichel	w Wiedniu	Wiedeń	1	"
30	Tarnów	Schlosser	Dyrekcja ruchu	Lwów	4	"
31	Monasterzyska	izraelickie	Reiter	Stanisławów	1	"
32	Lwów	bez podpisu	Engländer	Wiedeń	1	"

Co się niniejszem do publicznej wiadomości z tym dodatkiem podaje, iż partie które prawo własności do wyżej wymienionych przedmiotów udowodnić mogą, celem odebrania tychże w przeciągu 3 miesięcy w podpisanej Dyrekcji pocztowej zgłosić się winni.

Lwów dnia 15. listopada 1873.

Edikt

3. 8562. Wom. f. f. Bezirksgerichte in Biala wird in Folge Beschlusses des h. f. f. Oberlandesgerichtes in Krakau vom 29. Oktober 1873 Z. 14250 nachdem der mit dem Edikte vom 14. April 1873 Z. 2482 mit dem 9. September 1873 bestimmte Termin bereits abgelaufen ist im Sinne des § 14 und 20 des Gesetzes vom 25. Juli 1871 Z. 96 des R. G. B. im Namen dieses f. f. Oberlandesgerichtes mittelst eines zweiten Ediktes verlaublich, daß die Eheleute Michael und Anna Stopka in Folge ihres Einschreitens in dem angelegten neuen Grundbuchbogen für die Bauern Realität Nr. 55/77 in Kumorowice welche in dem oben bezogenen Edikte näher bezeichnet wurde, als Eigentümer am 18. Mai 1873 eingetragen wurden und daß daher alle diejenigen, welche sich durch den Bestand oder die bürgerliche Rangordnung dieser Eintragung in ihren Rechten verletzt erachten aufgefördert werden, ihrem Widerspruch binnen drei Monaten d. i. längstens bis zum 28. Februar 1874 bei dem f. f. Bezirksgerichte in Biala zu erheben haben, widrigenfalls jene Eintragung die Wirkung grundbüchlicher Eintragungen erlangen werden.

Biala, den 12. November 1873.

Erkenntnisse.

Das f. f. Landes- als Präsidialgericht in Klagenfurt hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 6. Dezember 1873, Zl. 8643, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Artikels mit der Aufschrift „Die steigende Verbohrung erleichtert den Kampf um's Dasein“ in der Zeitschrift „Social-politisches Volksblatt“ Nr. 10 vom 1. Dezember 1873, begründet den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach § 305 St. G. und wird daher unter gleichzeitiger Verfestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund des § 36 des Preßgesetzes die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

Das f. f. Landes- als Präsidialgericht in Prag hat auf Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft in Folge des Beschlusses vom 20. November 1873 Zl. 36625, zu Recht erkannt:

Der Inhalt des Correspondenzartikels mit der Aufschrift „Wien, 24. November“, 3. Seite 3. Spalte, Absatz 10, in der Zeitschrift „Politik“ Nr. 526 vom 26. November 1873, begründet den Thatbestand des Vergehens gegen die öffentliche Ruhe und Ordnung nach § 300 St. G., und wird daher unter gleichzeitiger Verfestigung der verfügbaren Beschlagnahme auf Grund des Art. V des Gesetzes vom 15. October 1868 R. G. B. Nr. 142, und § 6 des P. G. die Weiterverbreitung dieser Druckschrift verboten.

(3708)

Im Namen Sr. Majestät des Kaisers! Das f. f. Landesgericht in Straßachen als Präsidialgericht in Wien erkennt über Antrag der f. f. Staatsanwaltschaft, daß der Inhalt der nicht periodischen Druckschrift unter dem Titel „Ruf an den hohen Reichsrath um einen Verwaltungsgerichtshof, vom Ingenieur C. A. Mayrhofer. Wien

Praterstraße 78. Im Selbstverlage des Verfassers Hornung's Druck. Wien, Mariahilferstraße 108“ das Verbrechen nach § 65 lit. a und das Vergehen nach § 300 St. G. und Art V des Gesetzes von 17. Dezember 1862, Nr. 8/1863 R. G. B. begründe, daher nach Art. V des Gesetzes

vom 15. October 1868, R. G. B. Nr. 142, das Verbot der Weiterverbreitung dieser Druckschrift ausgesprochen wird.

(3733)

Wom. f. f. Landesgerichte in Straßachen.

Wien, am 9. Dezember 1873.

Babitsch m. p. Thallinger m. p.

(3742 1-3)

Obwieszczenie licytacji

Nr. 19969. Podaje się do wiadomości, iż w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Tarnowie odbędzie się dnia 29. grudnia 1873 publiczna licytacja w celu wydzierżawienia następujących stacyi mytniczych.

Nr. porządkowy	Nazwisko miejsca stacyi mytniczej i oznaczenie jakości myta	Nazwa biegu drogi	Należytość wedle taryfy		Cena wywołania w złotych austriackich
			drogowa za mile	mostowe wedle skali	
1	Bochnia myto drogowe	trakt Wiedeński	2		2570
2	Proszówki myto mostowe	droga salinarna		III	2740
3	Sierosławice myto drogowe i mostowe	dtto	2	I	1500
4	Brzesko myto drogowe i mostowe	trakt Wiedeński	2	II	3225
5	Niepołomice myto mostowe	droga salinarna		II	220

na rok 1874 lub też na rok 1874 i 1875, a to pod temi samymi warunkami jakie re-skryptem wysokiej c. k. krajowej Dyrekcji skarbu z dnia 29. sierpnia 1873 l. 37258 oznaczone zostały. Pisemne oferty na pojedyncze stacje lub też wszystkie razem, wniesć należy do c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Tarnowie najdalej w dniu 28. grudnia 1873 do 2giej godziny z południa, takowe jednak mają być zaopatrzone poręcznem wynoszącym 10% ofiarowanej za każdą stację rocznej kwoty dzierżawnej.

Bliższe warunki licytacji można przegladnąć w c. k. powiatowej Dyrekcji skarbu w Tarnowie.

C. k. powiatowa Dyrekcja skarbu.

Tarnów dnia 11. grudnia 1873.

(3641 2-3) **E d y k t.**

L. 5185. C. k. sąd powiatowy krzeszowski podaje do publicznej wiadomości, iż na skutek rekwizycji c. k. sądu powiatowego chrzanowskiego z dnia 12. Września 1873 do l. 8999 dozwolona na dniu 3. Lipca 1873 do l. 1969 na zaspokojenie pretensyi Mojżesza Halberstama przeciw Franciszkowi Hechelskiemu w kwocie 60 zł. z pn., sprzedaż realności nr. 54 w Lgocie, na dniu 7. Marca 1872 l. 1054 opisaney, na dniu 26. Września 1872 l. 4629 oszacowanej, w tutejszym sądzie w trzech terminach t. j. dnia 12. Stycznia 1874, 14. Lutego 1874 i 16. Marca 1874, każdym razem o 10. godz. rano odbywać się będzie.

Za cenę wywołania ustanawia się kwotę szacunkową 120 zł., poniżej której dopiero za trzecim terminem, zaś na dwóch pierwszych terminach tylko za taką, lub wyżej takowej realność powyższa sprzedaną będzie; wadium wynosi 12 zł. w. a.

Wykaz podatków może być przejrz-

nym w urzędzie podatkowym w Chrzanowie, zaś akt opisaney i oszacowania w sądzie tudzież i warunki licytacyjne.

O tem uwiadamia się wiadomych wie-rzycieli do rąk własnych, niewiadomych wie-rzycieli zaś i tych, którymby rezolucya wcześniej nie była doręczoną, lub którzyby później praw zastawu nabyli, do rąk kuratora p. notaryusza Rudolphi, przez Gazetę.

C. k. sąd powiatowy.

Krzeszowice, 17. Października 1873.

(3612 2-3) **Obwieszczenie.**

L. 4757 Podaje się do publicznej wiadomości, że odnośnie do uchwały c. k. sądu obwodowego w Samborze z dnia 26. Października 1873 l. 16271 nad Jurkiem Dębickim (włoszczaninem z Demni) z powodu marnotrawstwa kuratela wprowadzoną została i dla kuratora w osobie Iwana Titka ustanowiono.

Od c. k. Sądu powiatowego
Mikołajów, 24. Listopada 1873.

R u n d m a n n u n g.

3. 24150. Bei der im f. Mt. vorgenommenen kommissionellen Eröffnung der Retourbriefe vom Juli bis Ende Dezember 1872 wurden folgende Wertgegenstände vorgefunden:

Post Nr.	Aufgabort	Name des		Bestimmung.	Im Retourbriefe vorgefunden.	
		Aufgebers	Adressaten		Barres Geld fl. fr.	sonstige Effekten
1	Krakau Bahn	Marder	Procyalowiec	Lemberg	1	
2	Lemberg	Gawlikowski	Mikofajski	ohne	1	
3	Krakau Bahn	Rogolnicki	Michalski	Stanislaw	1	
4	Tarnopol	Mroczkowski	Kartsch	Wien	2	
5	Krakau Bahn	Malkele	Banaschek	Wien	1	
6	Lemberg	Zadurowicz	Jamrugiewicz	Lemberg	1	Zeugniß
7	Lemberg	Fuchs	Bigam	Odessa	3	Dokumente
8	Żółkiew	Beziłshymnił.	Hoszkowski	Lemberg	2	"
9	Jaroslaw	Zygmuntowski	Gąsiorowski	Krakau	4	"
10	Gorlice	Jurek	Hudek	Krakau	2	"
11	Żółkiew	"	Fikato	"	1	Schulzeugniß
12	Starasol	"	Kuzałaba	Stanislaw	1	Taufschein
13	Przemyśl	Betriebsdirektion	Zaufal	Pławce	2	St. Dte
14	Zabłotów	Schemborn	Rothmild	Wien	3	Wsch. 5000 fl
15	Sambor	Betriebsinspektion	Mostkowski	Krakau	3	Dokumente
16	Stryj	Lachont	EH. Albrecht	Wien	1	"
17	Sambor	Betriebsinspektion	Hayduk	Lemberg	4	"
18	Sambor	"	Fudally	Drohobycz	1	"
19	Krakau	Zalutyński	Łękowski	Wien	1	"
20	Lemberg	Rojek	Zdar	Nisko	1	"
21	Lemberg	Kłopiński	Klempa	"	4	"
22	Podwołoczyska	ruth. Bahndirection	Schlesinger	Krakau	9	Dokumente
23	Przemyśl	Maniuk	Szałkowski	Lemberg	1	"
24	Wieliczka	"	Zakrzewski	Lemberg	1	"
25	Stryj	Rain	Eisenbahnbit.	Wien	2	"
26	Lemberg	Gardias	Wierzchlejski	Lemberg	1	"
27	Podwołoczyska	Schmidt	"	"	3	"
28	Bolechów	Witwicki	"	Stryj	2	"
29	Lwów	Eichel	in Wien	Wien	1	"
30	Tarnow	Schlosser	Betriebsdirektion	Lemberg	4	"
31	Monasterzyska	israelitisch	Reiter	Stanislaw	1	"
32	Lemberg	ohne Unterschrift	Engländer	Wien	1	"

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß mit dem Bemerkten gebracht wird, daß Parteien, welche auf diese Wertgegenstände das Eigenthumsrecht gebrüg nachzuweisen im Stande sind,

sich im Zwecke der Zurückgabe binnen drei Monaten bei der gefertigten f. f. Postdirection 3' melden haben.

Lemberg, am 15. November 1873.

Seine k. und k. Apostolische Majestät haben die Eröffnung der

III. STAATS-LOTTERIE

für gemeinsame Militär-Wohlthätigkeits-Zwecke

anzubefehlen und mit allerhöchster Entschliessung vom 7. Juli 1873 allergnädigst zu bestimmen geruht,

daß der Reinertrag dieser Lotterie mit einem Dritttheile

zur Gründung von Handstipendien für Töchter mittelloser k. k. Officiere, Militärbeamten und der bestandenen Militärparteien;

mit einem Dritttheile zur Gründung einer Stiftung für vermögenslose Witwen und Waisen, von k. k. Officieren, Militärbeamten und den bestandenen Militärparteien, dann für Söhne und Töchter von mittellosen, in einem minderen Gehaltsbezüge befindlichen Offizieren, Militärbeamten und den bestandenen Militärparteien, welche wegen ihrer Krüppelhaftigkeit oder sonstigen besonderen Gebrechlichkeit zu einem Gewerbe dauernd nicht geeignet oder in demselben doch sehr behindert sind, und

mit einem Dritttheile zur Vermehrung des Fonds zur Erweiterung und Verbesserung der Irrenanstalt in Tyrnau verwendet werde.

Diesem Allerhöchsten Befehle gemäss eröffnet die k. k. Lotto-Gefälls-Direction diese

reichausgestattete Lotterie, welche 4590 Treffer enthält und zwar:

1 Haupttreffer mit	100.000
1 " " "	30.000
1 " " "	8.000
3 Treffer von je	1.000
2 " " "	600
10 " " "	500
3 " " "	400

fl. Silberrente mit dem Zinsgenuß vom
1. Jänner 1874.

Stück Silbergulden

5 Treffer von je	200
60 " " "	100
70 " " "	80
90 " " "	60
100 " " "	40
1200 Serien-Gewinne von je	20
3000 " " "	10

Stück Silbergulden

44 Vor- und Nachtreffer in Fünftelosen zu 100 fl. des Staatsanlehens vom Jahre 1860.

Die Ziehung erfolgt unwiderruflich am 29. December 1873. — Das Los kostet 2 fl. 50 kr. österreichischer Währung.

Die edlen Zwecke, welchen der Reinertrag dieser Lotterie gewidmet ist, verbunden mit der Aussicht auf die Erreichung namhafter Gewinne, welche den Losabnehmern eröffnet wird, erfüllen die Lotteriedirection mit der Zuversicht, daß die Theilnahme an dieser Lotterie eine eben so lebhaft wie an den bisherigen Staats-Wohlthätigkeits-Lotterien sein wird.

Wien, am 1. September 1873.

Von der k. k. Lotto-Gefälls-Direction.

Janoz Förster m. p., k. k. Hofrath u. Lotto-Director.

Die Lose können in Wien bei der im k. k. Lotto-Gefälls-Directions-Gebäude (Salzgries Nr. 20) befindlichen Abtheilung für Staats-Lotterien zu wohlthätigen Zwecken, sowohl einzeln als auch in Partien bezogen oder schriftlich unter Anschluß des entfallenden Geldbetrages bestellt werden. Ferner sind dieselben zu haben in allen k. k. Lotto-Collecturen und k. k. Tabaktraffiken; in den k. k. und k. ungarischen Ländern; bei allen Lottoamtern und Lotto-Collectanten, bei den Steuer- und Postämtern, Tabakverchleibern, Eisenbahn- und Dampfschiffahrts-Stationen, sowie bei den in vielen Städten und bedeutenderen Ortschaften der Monarchie aufgestellten Losabgab-Organen.

Jego c. i k. Apostolska Mośe rozkazał otworzyć

III. LOTERYE RZĄDOWA

na wspólne cele dobroczynne dla wojskowych,

i najwyższem postanowieniem z dnia 7. Lipca 1873 raczył najmościwiej rozporządzić, ażeby czysty dochód z tej loteryi był przeznaczony

w jednej trzeciej części na utworzenie stypendyów ręcznych dla córek ubogich c. k. oficerów, urzędników wojskowych i osób, które należały do wojskowości;

w jednej trzeciej części na utworzenie fundacyi dla niezamożnych wdów i sierót po c. k. oficerach, urzędników wojskowych i osobach, które należały do wojskowości, tudzież dla synów i córek ubogich, pomniejsze piase pobierających oficerów, urzędników wojskowych i osob, które należały do wojskowości, jeżeli z powodu kalektwa lub innych szczególnych ułomności całkiem nie mogą zarabować lub tylko z wielką trudnością, a

w jednej trzeciej części na pomnożenie funduszu i ulepszenia zakładu dla oślakanych w Tyrnau

Stosownie do tego najwyższego rozkazu c. k. dyrekcya dochodów loteryjnych otwiera niniejszą

III. Loterye rządowa

której wygrane podług programu gry wynoszą ogółem

Loterya ta, bogato wyposażona zawiera 4590 numerów wygrywających, a mianowicie.

1 główną wygraną na	100.000
1 " " "	30.000
1 " " "	8.000
3 wygrane na	1.000
2 " " "	600
10 " " "	500
3 " " "	400

zł. renty srebrnej z procentami od 1go
Stycznia 1874.

sztuk złotych w srebrze.

5 wygrane na	200
60 " " "	100
70 " " "	80
90 " " "	60
100 " " "	40
1200 serii wygrywających po	20
3000 " " "	10

sztuk złotych w srebrze,

44 numerów poprzednich i następnych wygrywających piąte części losów po 100 zł. pożyczki rządowej z roku 1860.

Ciągnięcie nastąpi nieodwołalnie dnia 29. grudnia 1873. — Cena losu 2 zł. 50 ct. waluty austriackiej.

Szlachetne cele, na które czysty dochód z tej loteryi jest przeznaczony, a oraz nastrożająca się kupującym losy sposobność wygrania znacznych sum, wszystko to przejmując dyrekcję dochodów loteryjnych nadzieją, że niniejsza loterya dozna równie ożywionego uczestnictwa jak inne dotychczasowe loterye dobroczynne rządowe.

Z c. k. dyrekcji dochodów loteryjnych.

Wiedeń, dnia 1. Września 1873.

Losy można nabywać tak pojedynczo jak w partiach w Wiedniu w oddziale loteryi rządowych na cele dobroczynne, znajdującym się w zabudowaniu c. k. dyrekcji dochodów loteryjnych (Salzgries Nr. 20) albo zamawiać je pisemnie z załączeniem przypadającej należności. Nadto są do nabycia w Wiedniu we wszystkich c. k. kolekturach loteryjnych i c. k. trafikach tytoniu; w c. k. i król. węgierskich krajach: we wszystkich urzędach loteryjnych i u kolektantów loteryjnych, w urzędach podatkowych i pocztowych, u sprzedających tytoń, w urzędach stacyjnych kolei żelaznych i żeglugi parowej, jakoteż u osób, po miastach i znaczniejszych miejscach monarchii do sprzedaży losów, ustanowionych.

ЕГО Ц. И К. АПОСТОЛЬСКОЕ ВЕЛИЧЕСТВО БЛАГОВОЛИ ОТКРОНІЕ

III. ДЕРЖАВНОЙ ЛОТЕРИИ

для сполечныхъ войсково - благотѣтельныхъ цѣлей

повелѣнъ, и всевысочайшимъ рѣшеніемъ зъ дня 7. Января 1873. всемогущественно опредѣлени, абы чистый доходъ сей лотеріи

въ одной третинѣ употребленъ для ручныхъ стипенді дочерейъ убогихъ ц. к. офицерѣвъ войсковыхъ урядниковъ и бывшихъ войсковыхъ партій;

въ одной третинѣ на основаніе фундаціи для убогихъ вдовъ и сиротъ по ц. к. офицерѣвъ, войсковыхъ урядниковъ и бывшихъ войсковыхъ партій, и болѣе для сыновъ и дочерейъ убогихъ, въ изъ бы прошлыхъ состоящихъ офицерѣвъ, войсковыхъ урядниковъ и бывшихъ войсковыхъ партій, которыя ч резъ се с калѣчество или ину особенну уломѣсть до зрѣлку стало сугъ неспособнымъ, или болѣе въ тогъ находить нерѣпоу, а

въ одной третинѣ на уложениѣ фонда для розширенія и польщенія заведенія улаженыхъ въ Тирнаувъ.

Соотвѣтн сему Всевысочайшему приказу отворяе ц. к. дирекція лотерійныхъ доходѣвъ сію

III. ДЕРЖАВНУ ЛОТЕРІЮ,

выигрыши которой по плану игры состоятъ совокупно изъ

Гдѣ богато выносажена лотерія содержитъ 4590 выигрышей, а именно:

1 головный выигрышъ на	100.000
1 " " "	30.000
1 " " "	8.000
3 выигрыши по	1.000
2 " " "	600
10 " " "	500
3 " " "	400

зол. серевр. ренты съ наро-
стами отъ 1. Января 1874.

штѣкъ золотыхъ въ сереврѣ

5 выигрыши по	200
60 " " "	100
70 " " "	80
90 " " "	60
100 " " "	40
1200 " " " по	20
3000 " " "	10

штѣкъ золотыхъ въ сереврѣ

44 предъ- и по выигрыши въ пятиныхъ лосахъ по 100 зол. стасекоя позычки зъ року 1860.

Цягненіє наступитъ неотзовно дня 29. Грудня 1873. — Лосъ стоить 2 зол. 50 кр. аустр. вал.

Благородныя цѣли, для которыхъ посвященъ есть чистый доходъ сей лотеріи, въ соединеніи съ значительными выигрышами, которыя покупатели лосѣвъ отворяютъ ся, наполняютъ дирекцію лотерій надеждою, же участіє въ сей лотеріи буде такъ само оживленое, якъ въ догеперѣшнихъ державныхъ благотѣтельныхъ лотеріяхъ.

Вѣдѣнь, дня 1. Вресня 1873.

ОТЪ Ц. К. ДИРЕКЦІИ ЛОТЕРІЙНЫХЪ ДОХОДѢВЪ.

Игнацій Ферстеръ, в. р. ц. к. нѣде. сов. и дир. лот.

Лосы можно такъ поединно якъ и цѣлыми партіями достати въ Вѣдн при бѣдѣвеніи стаскихъ благотѣльныхъ лотерій, находящійся ся въ будинку ц. к. дирекціи лотерій (Salzgries Nr. 20), или также замовити писемно, приславши соотвѣтну грошеву вѣстоу. Также можно ихъ достати въ Вѣдн въ всѣхъ ц. к. лотерійныхъ коллектурѣхъ и въ ц. к. табакowychъ трафикахъ; а въ ц. к. и л. укрѣскихъ краяхъ: у всѣхъ лотерійныхъ урядѣвъ и лотерійныхъ коллектантѣвъ, при податковыхъ и почтовыхъ урядѣхъ, въ табакowychъ краяхъ, на стацияхъ желѣзницъ и пароходѣвъ, яко и въ многихъ мѣстахъ и болѣшихъ селахъ и вѣрхн у органѣхъ продажю лосѣвъ закупающихъ ся.

(3648 2-3) Obwieszczenie.

Nr. 22927. Od 15. b. m. począwszy ustanawia się godziny urzędowe dla tutejszej kasy c. k. Dyrekcji poczt od 9 godz. przed południem do 12 godziny południe, a od 3 godziny z południa do 6 godziny wieczór, w którym to czasie nietylko wszelka wypłata i pobór ale także przyjmowanie i wypłacanie przekazów pieniężnych nad 100 złr. uskutecznić się będą.

Co się niniejszem do powszechnej wiadomości podaje.

Lwów, dnia 3. Grudnia 1873.

(3649 2-3) Obwieszczenie.

Nr. 24433. Z dniem 10. grudnia 1873 rozpoczyna swą czynność urząd pocztowy w miejscowości Jaworniku, który się zatrudniać będzie pocztą listową i wartościową jakoteż przekazami pieniężnymi i otrzyma swe połączenie z urzędem pocztowym w Dynowie za pomocą dziennych poczt posłańców pieszych, które w następującym porządku obiegać będą:

Z Jawornika o 4 godz. po południu
w Dynowie " 6 " 30 m. "
Wpływa do karyolki Dynów - Rzeszów.
Z Dynowa o 6 godz. rano
w Jaworniku " 8 " 30 m. przed poł.
Do obrotu doręczenia urzędu pocztowego w Jaworniku wciela się następujące gminy:

Jawornik, Szklary, Dylegówka, Hadle, Szklarskie, Widaczów, Hucisko, Grzegorzówka, Hyżne.

Oddalenie między Jawornikiem a Dynowem wynosi 1 1/3 mili.

Rzeczonymi pocztami pieszymi przenoszone będą przesyłki wartościowe bez ograniczenia wartości jednak tylko do 3 złr. wagi.

Co się niniejszem do powszechnej wiadomości podaje.

Lwów dnia 27. listopada 1873.

(3650 2-3) Obwieszczenie.

Nr. 24458. Z dniem 15. grudnia 1873 przeniesiony zostanie urząd pocztowy z Olpina do Szerzyna, a porządek jazdy posłańców Biecz Tuchów zostanie w następujący sposób zmienionym:

Z Bieczy o 12 godz. w południe	
w Szerzynie 1 " 10 m po połud.	
z Szerzyna 2 " 20 " " "	
w Ryglicach 2 " 50 " " "	
z Ryglie 2 " 55 " " "	
w Tuchowie 3 " 45 " " "	
z Tuchowa 5 " rano	
w Ryglicach 5 " 50 " " "	
z Ryglie 5 " 55 " " "	
w Szerzynie 7 " 25 " " "	
z Szerzyna 7 " 35 " " "	
w Bieczy 8 " 15 " " "	

Zakres kartowania jakoteż obrotu doręczenia urzędu pocztowego w Olpinach zostanie z przyczyny przeniesienia tegoż do Szerzyna niezmiennym, a miejscowość Olpina wciela się do obrotu doręczenia urzędu pocztowego w Szerzynie.

Co się niniejszem do powszechnej wiadomości podaje.

Lwów dnia 25. listopada 1873.

(3571 3-3) Edykt.

No. 9423. C. k. sąd powiatowy m. d. w Samborze wiadomo czyni, że na prośbę Dyrekcji c. k. uprzyw. galic. zakładu kredytowego włościańskiego w sprawie przeciw Iwanowi Tataryn o zapłacenie sumy 234 złr. 39 ct. a. w. z pn. odbędzie się licytacja realności pod l. k. 48 w Łanowicach w dniu 15. stycznia 1874 o godzinie 10 z rana pod warunkami Edyktu z dnia 13 maja 1873 do l. 10904 już ogłoszonymi z dodatkiem następujących zwalniających warunków.

1. Jako cenę wywołania ustanawia się kwotę 235 zł. a. w. a realność sprzedac się mająca nawet poniżej tej ceny może być sprzedana.

2. Jako Vadjum złożyć się mające wyznacza się 100% od sumy wywołania.

Z c. k. sądu powiatowego m. d. Sambor 3. listopada 1873.

(3648 2-3) Obwieszczenie.

L. 5817. C. k. sąd powiatowy w Niżankowicach podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Anastazy 1. Tatusko, 2. Szpikowej przeciw Tacyannie Glińskiej o zapłacenie 155 zł. 77 ct. w. a. z pn. odbędzie się publiczna przymusowa sprzedaż gospodarstwa włościańskiego do pozwaney Tacyannie Glińskiej należącego, pod l. k. 89 w Taksmanicach położonego, ciała tabularnego nie mającego, 7 morgów 775 sażni zawierającego na 400 zł. w. a. oszacowanego, w trzech terminach, to jest, 31. Grudnia 1873, 4. Lutego i 11. Marca 1874 każdą razą o godzinie 10. z rana, w tutejszym sądzie pod następującymi warunkami:

1. Ta realność przy pierwszych dwóch terminach tylko za niższą cenę, zaś przy trzecim terminie i po niżej ceny szacunkowej sprzedana będzie.

2. Licytanci obowiązani są przed rozpoczęciem licytacji 100% wadium w kwocie 40 zł. w. a. złożyć.

Aukcja.

3. 22927. Vom 15. l. Mts angefangen werden bei der hiesigen Postdirektionskassie die Amtsstunden von 9 Uhr Vormittags bis 12 Uhr Mittags und von 3 Uhr Nachmittags bis 6 Uhr Abends festgesetzt, in welcher Zeit nicht bloss alle Zahlungen und Einnahmen aber auch die Annahme und Bestellungen der Geldanweisungen über 100 fl. bewirkt werden.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Lemberg, am 3. Dezember 1873.

Aukcja.

3. 24433. Mit 10. Dezember 1873 wird in dem Orte Jawornik, Bezirk Rzeszow, ein Postamt in Wirksamkeit treten, welches sich mit dem Brief- und Fahrpostdienste, so wie mit dem Geldanweisungsgeschäfte befassen und seine Verbindung mit dem Postamt Dynow, mittelst täglicher Fußbotenposten unterhalten wird, welche in nachstehender Ordnung verkehren werden: Von Jawornik 4 Uhr Nachmittags in Dynow 6 Uhr 30 M. Nachm.

Institut zur Carlpost Dynow-Rzeszow: Von Dynow VI Uhr Früh in Jawornik VIII Uhr 30 M. Vormit.

Zum Bestellungsbezirk des Postamtes Jawornik werden folgende Gemeinden einverleibt: Jawornik, Szklary, Dylegówka, Hadle, szklarskie, Widaczów, Hucisko, Grzegorzówka, Hyżne.

Die Entfernung zwischen Jawornik und Dynow wird mit 1 1/3 Meilen festgesetzt.

Mit diesen Fußbotenposten werden Fahrpostleistungen ohne Einschränkung des Wertes jedoch nur bis zum Einzelgewicht von 3 Pfund befördert.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Lemberg, am 27. November 1873.

Aukcja.

3. 24458. Am 15. Dezember 1873 wird das f. f. Postamt in Olpina nach Szerzyna verlegt und die Cours-Ordnung der Botenfahrten Biecz-Tuchow in nachstehender Weise abgeändert:

Von Biecz um XII Uhr — M. Mittags	
in Szerzynie " 1 " 10 " "	
von Szerzynie " 1 " 20 " "	
in Ryglie " 2 " 50 " "	
von Ryglie " 2 " 55 " "	
in Tuchow " 3 " 45 " "	
Von Tuchow " V " — " Früh	
in Ryglie " V " 50 " "	
von Ryglie " V " 55 " "	
in Szerzynie " VII " 25 " "	
von Szerzynie " VII " 35 " "	
in Biecz um VIII " 45 " "	

Der Kartierungsverband und Bestellungsbezirk des Postamtes Olpina, wird anlässlich der Verlegung desselben nach Szerzyna nicht geändert, und der Ort Olpina dem Bestellungsbezirk des Postamtes in Szerzyna einverleibt.

Was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Lemberg, am 25. November 1873.

Blizsze warunki licytacji tudzież akt zastawniczy opisania i oszacowania w registraturze sądu przejrzane być mogą.

C. k. sąd powiatowy.

Niżankowice, d. 10. Listopada 1873.

(3741 2-3) Ogłoszenie konkursu.

L. 9691 pr. Celem obsadzenia dwóch posad c. k. starostów w randze VII klasy, ewentualnie posad sekretarzy Namiestnictwa w randze VIII klasy z płacami odpowiedniami tymi klasami i dodatkami aktywnymi, rozpisać się konkurs do 31. Grudnia 1873.

Ubiegający się winni swe podania zaopatrzone w dowody kwalifikacji i znajomości języków krajowych wnieść w drodze właściwej do c. k. Prezydium Namiestnictwa.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie, dnia 11. Grudnia 1873.

(3720 2-3) Auktions-Aukcja.

3. 18366. Bei der f. f. Finanz-Bezirks-Direktion in Stanislaw wird am 17. Dezember 1873 wegen Verpachtung der Mautstation in Rosulna, die 2te wegen Verpachtung der Mautstationen: Wystowa, Holyń, Dolina, Hoszów, Słobódka, Koniuszki und Ruda die 4te öffentliche Auktion und zwar von 9 Uhr Vormittags bis 12 Uhr Mittags die mündliche Singular, und von 12 Uhr Mittags bis 3 Uhr Nachmitt. die mündliche Concretat-Versteigerung mit Verachtung der in der gedruckten Auktions-Aukcja vom 29. August 1873 3 37258 enthaltenen Bestimmung stattfinden.

Die schriftlichen Offerten, sowohl für die einzelnen Mautstationen, als auch für die Maut-Complexe müssen bis längstens 16. Dezember 1873, 2 Uhr Nachmittags bei dem Vorstande der f. f. Finanz-Bezirks-Direktion in Stanislaw überreicht werden.

f. f. Finanz-Bezirks-Direktion.

Stanislaw, am 10. Dezember 1873.

(3639 3-3) Edykt.

L. 8840. C. k. sąd obwodowy w Złoczowie zawiadamia niniejszym edyktem spad-

kobierców niegdyś Szczepana Ogonowskiego, że p. Józef Witosławski, o przekazanie kapitału indemnizacyjnego za zniesione powinności poddańcze części dóbr Żędowice prosi do sądu wniosł, w skutek czego termin do rozprawy na dzień 22. Grudnia 1873 o godzinie 9. przed połud. wyznaczony został.

Gdy spadkobiercy Szczepana Ogonowskiego z imienia i miejsca pobytu są niewiadomi, przeto c. k. sąd obwodowy w Złoczowie w celu zastępowania ich na koszt i niebezpieczeństwo tutejszego adw. Heynego, z substytucją adw. Mijakowskiego zakuratora ustanowił, z którym postępowanie to przeprowadzonym będzie.

Upomina się niniejszym edyktem rzeczonych spadkobierców pozwanym, aby w wyznaczonym czasie albo sami się zgłosili, albo też potrzebne dowody prawne u. stanowiącemu dla nich zastępcy udzielili, jak wreszcie innego obrońcę sobie wybrali

i o tem sądowi tutejszemu donieśli, w ogóle zaś aby wszelkich możebnych dla obrony środków prawnych użyli, w przeciwnym bowiem razie wyniki z zaniedbania skutki sami sobie przypisaćby musieli.

Z Rady c. k. sądu obwodowego.

Złoczów, dnia 12. Listopada 1873.

Doniesienia prywatne.

Oddawszy w Rzeszowie dnia 26. paźdz. 1873 list nierekomendowany na pocztę, pod adresem Wny Józef Eder we Lwowie z dołączonym blankietem wekslowym niewypełnionym ze stemplem na 40 ct. w. a. z podpisem Jan Błachowski, list ten nie doszedł adresanta, zginął — robię uważnym każdego, iż moje weksle niekursują i jeśli kto weksel z mym podpisem żyrował, takowy mnie pierw prezentowany być musi, inaczej jako nieważny go uznaję.

(3744) Jan Błachowski.

OBWIESZCZENIE.

Nr. 4103. Dyrekcja galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego czyni niniejszem wiadomo, że na podstawie zmiany § 8 lit. f., 11, 21, 22, 25 i 26 Ustaw, przez X. Ogólne Zgromadzenie uchwalonej, a przez c. k. Ministerstwo potwierdzonej, z dniem 31. grudnia 1873 r. zamyka się dalsze wydawanie listów zastawnych 50%, do pomienionego dnia w obieg puszczonej; zaś od 1. stycznia 1874 r. rozpoczyna się wydanie listów zastawnych 50% z oznaczonym okresem obiegu na 37 lat.

Listy zastawne do zamknąć się mającej emisji należące, będą osobno z pożyczek im odpowiednich jak dotąd przez losowanie umarzane.

Nowe zaś listy zastawne okresowe będą ściągane z obiegu przez losowanie, przez wypowiedzenie ze strony Dyrekcji i przez zakupno podług kursu.

Cała kwota umarzająca, co pół roku na umorzenie dotyczących pożyczek wpływająca, użyta będzie wyłącznie na ściąganie listów zastawnych z obiegu, a nianowicie najmniej połowa tej kwoty na wypłacanie w wartości imiennej listów zastawnych wylosowanych i wypowiedzianych; a reszta tej kwoty na zakupno na targu w celu ich umorzenia.

Wszelkie inne przepisy ustawami objęte, tak co do wymiaru pożyczek, jak co do zabezpieczenia hipoteki, również co do zabezpieczenia praw posiadaczy listów zastawnych, mają moc obowiązującą także i dla tej emisji listów zastawnych okresowych.

Dalsza zmiana Ustaw zaszła w §. 89, wedle której Ogólne Zgromadzenie zbierać się ma co roku 20. lutego, a w razie święta lub niedzieli dnia następnego; zaś komisja rewizyjna dnia 13. lutego

Z Dyrekcji Galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego.

We Lwowie dnia 19. listopada 1873.

Kazimierz hr. Krasiecki

Prezes.

(26512-3)

Konstanty Tchorżnicki

Dyrektor.

Jako nadzwyczaj właściwy podarek na kolendę świąt Bożego Narodzenia

zalecają się

LOS Y miasta KRAKOWA

których następne ciągnięcie

2. Stycznia 1873.

najwyższe wygrane:

Złr. 40,000, 3,000, 600 w. a.

(3661 4-7)

Najniższa wygrana Złr. 30.

1 los kosztuje Złr. 22.

LOS Y MIASTA KRAKOWA

Główne Wygrane złr. w. a. 40.000, 35.000, 20.000, 15000 i t. d.

Najniższa wygrana zł. 30

najbliższe ciągnięcie 2. Stycznia 1874 z główną wygraną zł. 40,000

sprzedają

we Lwowie: C. k. uprzyw. galicyjski akcyjny Bank hipoteczny i filie jego w Krakowie, Czerniowcach, Tarnopolu i Samborze Galicyjski Bank krajowy i Filia jego w Brodach

w Wiedniu: Bank- und Wechselgeschäft der Nieder-Oesterreichischen Escompte-Gesellschaft

(3660 4-10)